

UNIVERSITETET I BERGEN
DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

PROTOKOLL FRA MØTET I FAKULTETSSTYRET
ONSDAG 16. JUNI 2004

kl. 09.30 i møterom 2018, Kjemisk institutt, Realfagbygget 2. et.

Til stede:

Dag L. Aksnes (dekanus), Hans Petter Sejrup (prodekanus)

Gruppe A: Anne Marit Blokhus (prodekan for utdanning), Johan Stadsnes, Kuvvet Atakan, Hans Jørgen Fyhn

Forfall: Stein A. Strømme

Gruppe B: –

Forfall: Gidske L. Andersen

Gruppe C: Frida Lise Daae

Forfall: Ole Tumyr

Gruppe D: Øyvind Jakobsson, Gunnveig Grødeland

Forfall: Kari Grutle

Fra adm.: Kjell A. Sælen, Astrid Breivik, Elisabeth Müller Lysebo, Kristin Bakken, Kristine Breivik, Hilde Lindtner

I GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Dekanus meldte følgende tilleggssaker:

**80 FØRSTEAMANUENSIS I ANVENDT MATEMATIKK (ANVENDT ANALYSE) –
OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE**

81 FERIEFULLMAKT TIL DEKANUS

Vedtak: Innkalling og saksliste ble godkjent med ovennevnte endringer.

II PROTOKOLL FRA MØTET 5. MAI 2004

Vedtak: Protokollen ble godkjent.

III ORIENTERINGSSAKER

- **Tilsettingsrådet for forsker- og rekrutteringsstillinger**
Oversikt over saker behandlet i perioden 13. januar–10. juni 2004
- **Studiestyret**
Protokoll fra møtet 26. mai 2004
- **Regnskap**
Rapport pr. 30. april 2004

- **Kandidattall**

294 kandidater er tatt opp til masterstudiet (229 i 2003)
49 cand.scient.-/master-/MPhil-grader er avlagt hittil i år
36 dr.scient.- og 3 dr.philos.-grader ventes avlagt innen 31. juli

- **Lønnsoppjøret**

67 FORSKERSKOLER VED DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å gå inn for at det opprettes tre forskerskoler ved fakultetet med følgende tentative benevnelser:

- Graduate School in Marine Sciences
- Graduate School in Technology
- Graduate School in Science

Det settes ned én arbeidsgruppe for hver av de foreslåtte skolene med representanter fra relevante fagmiljø for å utvikle innholdet og den interne organiseringen i skolene samt forslag til navn på skolen. Instituttene vurderer selv hvilke(n) skole(r) de ønsker å delta i. Videre settes det ned en gruppe bestående av én representant fra hver arbeidsgruppe, dekanatet og fakultetsadministrasjonen for å utrede og komme med forslag til overordnet organisering av skolene og ansvarsfordeling mellom fakultet, institutt og forskerskolene.

68 REORGANISERING AV IKT-FUNKSJONER

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å gi sin tilslutning til utvalgets innstilling ut fra de gjeldende forutsetninger for IT-drift, gitt av universitetsstyret i møtet 29. april, sak 29/04, *Omstilling av universitetets administrative og tekniske funksjoner*. Fakultetsstyret gir videre sin tilslutning til fakultetsdirektørens vurderinger knyttet til de IT-utfordringer fakultetet fortsatt må arbeide for å finne gode løsninger på.

69 AVANSERT VITENSKAPELIG UTSTYR 2005 – PRIORITERING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg til følgende prioritering av søknader om avansert vitenskapelig utstyr til Forskningsrådet for 2005:

Søknad	Prosjekttittel	Prosjektleder	Institutt	Totalkostnad
1	"Hyphenated"-MS-system	Georg W. Francis	Kjemisk institutt	4 900 000
2	Cryogenisk magnetometer	Reidar Løvlie	Institutt for geovitenskap	1 910 000
3	Utbygging av laserfysikk-laboratorium	Jakob Stamnes	Institutt for fysikk og teknologi	4 200 000
4 (ny)	EDXRF-element-analysator	Frede Thingstad	Institutt for biologi	1 625 000
5	Oseanografisk målerigg	Tor Gammelsrød	Geofysisk institutt	2 295 000

6 (ny)	Robot for automatisk plukking av bakteriekolonier	Nils-Kåre Birkeland	Institutt for biologi	1 860 000
7 (ny)	Utstyr for fluks- og profilmålinger i meteorologi	Jan Asle Olseth	Geofysisk institutt	4 600 000
8 (ny)	Strøm- og bunntrykksmålere	Peter M. Haugan	Geofysisk institutt	6 153 103
Sum				27 543 103

70 FANNY SCHNELLES FORSKNINGSFOND – NYE STATUTTER

Saken var utsatt.

71 OMGJØRING AV UNDERVISNINGSKONSULENTSTILLING TIL FØRSTEAMANUENSISSTILLING VED INSTITUTT FOR FYSIKK OG TEKNOLOGI – ANBEFALING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å slutte seg det fremlagte forslaget til stillingsomtale for en førsteamanuensisstilling i fysikk/skolerettet fysikk og formidling.

Fakultetsstyret tok videre til etterretning at dr.scient. Kjartan Olafsson er funnet kvalifisert for stillingen og at han kan dokumentere pedagogisk basisutdanning.

På denne bakgrunn vedtok fakultetsstyret enstemmig å anbefale at Kjartan Olafssons stilling som førstekonsulent kode 1067 (arbeidstittel undervisningskonsulent) blir omgjort til førsteamanuensis i fysikk/skolerettet fysikk og formidling.

Det forutsettes at Institutt for fysikk og teknologi fortsatt ivaretar sine studieadministrative forpliktelser.

72 PROFESSOR I STATISTIKK – TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med sakkyndigkomiteens uttalelse og innstilling fra instituttleder ved Matematisk institutt, å tilsette dr.scient. **Hans Julius Skaug** som professor i statistikk. Tilsetningsdato fastsettes senere.

Da Hans Julius Skaug ikke har dokumentert pedagogisk basisutdanning, er det en forutsetning for tilsettingen at han melder seg på utviklingsprogrammet i universitetspedagogikk i regi av Program for læringsforskning, og at han kan dokumentere at utdanningen er fullført innen ett år etter tilsetningsdato.

73 FØRSTEAMANUENSIS II I INFORMATIKK – FORNYET TILSETTING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med innstilling fra instituttleder ved Institutt for informatikk, å tilsette dr.scient. **Torill Hamre** som førsteamanuensis II for perioden **1. juli 2004–30. juni 2005**.

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

74 POSTDOKTOR I INFORMATIKK – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for informatikk, å lyse ut en postdoktorstilling i informatikk for 4 år.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet stillingsomtale.

75 UNIVERSITETSSTIPENDIAT I KJEMI – 2 STILLINGER – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Kjemisk institutt, å lyse ut to universitetsstipendiatstillinger i kjemi for 4 år.

Fakultetsstyret vedtok videre å slutte seg til det fremlagte forslaget til stillingsomtale.

76 UNIVERSITETSSTIPENDIAT VED INSTITUTT FOR GEOVITENSKAP – UTLYSING

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Institutt for geovitenskap, å lyse ut en universitetsstipendiatstilling i geovitenskap for 4 år.

Fakultetsstyret tok til etterretning at det ikke er utarbeidet forslag til stillingsomtale.

77 FØRSTEAMANUENSIS I REN MATEMATIKK – 1–2 STILLINGER – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Professor Kathryn Hess Bellwald, Institut de Géométrie, Algèbre et Topologie, Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Lausanne

Professor Dan Laksov, Matematiska Institutionen, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm

Professor Kristian Seip, Institutt for matematiske fag, NTNU, Trondheim

Professor Helge Tverberg, Matematisk institutt, Universitetet i Bergen, **leder/administrator**

78 POSTDOKTOR I ALGEBRAISK TOPOLOGI – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Professor Bjørn Dundas, Institutt for matematiske fag, NTNU, Trondheim, **leder**

Professor Bjørn Jahren, Matematisk institutt, Universitetet i Oslo

Professor II Edel Reiso, Matematisk institutt, Universitetet i Bergen

79 BISTILLING VED GEMINALI AS

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med anbefaling fra Institutt for fysikk og teknologi, å innvilge **Øyvind Frettes** søknad om å få inneha 20 % bistilling ved Geminali AS for en periode på tre år med virkning fra den dato som avtales.

Det er en forutsetning at omfanget av bistillingen ikke overstiger 20 % av full stilling, og at oppgavene ikke går på bekostning av de arbeidsoppgaver som er tillagt hans hovedstilling som førsteamanuensis ved Institutt for fysikk og teknologi.

Tilsetting i bistilling gir ikke rett til reduserte plikter eller redusert ukentlig arbeidstid i hovedstillingen.

80 FØRSTEAMANUENSIS I ANVENDT MATEMATIKK (ANVENDT ANALYSE) – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra Matematisk institutt, å oppnevne følgende sakkyndigkomite:

Forskningsdirektør, dr.philos. Tore Gimse, SINTEF, Oslo

Professor Harald Krogstad, Institutt for matematiske fag, NTNU

Assistant prof. PhD Malgorzata Peszynska, Dep. of Mathematics, Oregon State University, USA

Professor Xue-Cheng Tai, Matematisk institutt, Universitetet i Bergen, **leder**

81 FERIEFULLMAKT TIL DEKANUS

Vedtak: Fakultetsstyret vedtok enstemmig å gi dekanus fullmakt til å avgjøre løpende saker på fullmakt i løpet av sommerferien. (Jf. forskrift om fakultetsorganene ved Universitetet i Bergen § 5.)

82 EVENTUELT

Ingen saker.

Bergen, 18. juni 2004

AIB-HL

Dag L. Aksnes
dekanus

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

REGNSKAPSRAPPORT 04/06 og 04/07

Det matematisk – naturvitenskapelige fakultet

Kontoutskriften viser ved 1. halvår en pluss på kr 11,9 mill (regnskap HiÅ). Overskuddet i forhold til budsjett er på samme tidspunkt 2mill. Det at vi har overskudd på kontoen skyldes fortrinnsvis at inntektene kommer tidlig, mens forbruket fordeler seg ut over hele året.

S11 - Artsregnskap TB. - Halvårsregnskap

Periode: 'Jun-04', Sted f.o.m.: '120000', Sted t.o.m.: '129999', Virksomhet: 'BFV', Saldouttrekk: 'T', Analyse f.o.m.: '000000',
Analyse t.o.m.: '999999', Motpart: '0%', Firma: '01'

08.09.2004 kl. 09.07

Side 1 av 1

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik i %
Innt.	3 inntekter	-362.736.000	-171.532.500	-174.026.471	2.493.971	1,5%
	Sum	-362.736.000	-171.532.500	-174.026.471	2.493.971	1,5%
Kostn.	4 inv.	18.210.900	861.500	621.268	240.232	27,9%
	5 lønn	236.163.603	104.825.938	103.489.836	1.336.102	1,3%
	6-7 adk.	75.952.263	31.650.014	27.552.943	4.097.071	12,9%
	8-9 annet	47.032.234	24.297.354	30.473.008	-6.175.654	-25,4%
	Sum	377.359.000	161.634.806	162.137.054	-502.249	-0,3%
Sum total	14.623.000	-9.897.695	-11.889.417	1.991.723	20,1%	

Kommentar:

Grunnet tidspunktet for styremøtet vil denne rapporten ha størst fokus på detaljene rundt resultatet pr 31. juli og kun kommentere hovedtrekkene for halvårsregnskapet (i parentes).

Viser til rapporten "Artsregnskap pr 31. juli BFV, pr. artsklasse" nedenfor. Pengebeholdningen er økt fra 11,9mill etter første halvår til kr 14,7mill pr 31. juli. Det at overskuddet i forhold til budsjett pr 31. juli avviker med kun 1,9mill viser at dette er etter planen. Vår generelle kommentar er at våre institutter ser ut til å ha god kontroll med økonomien så langt i året og at det er grunn til å regne med at forbruket i artsklasse 6+7 vil øke i andre halvår. Både fakultetet og instituttene må imidlertid bli flinkere til å beregne dekningsbidrag fra den eksternt finansiert virksomheten etter den nye modellen.

Der er interne variasjoner fra enhet til enhet, men gjennomgående trend er at instituttene har positive avvik, mens vi bør følge utviklingen på fellespostene nøye i annet halvår. Hvis vi tar vekk de strategiske midlene (prosjekt nummer 7xxxxx), forsterkes avvikene fra hovedtabellen og vi ser et overforbruk på kr 4,6mill (2,5mill) i forhold til budsjett. Økte inntekter har ført til økt forbruk og avviket må sees i sammenheng med det positive inntektsavviket.

Sammenligninger av totale lønnskostnader ved fakultetet viser en økning på 2,4% i forhold til tilsvarende periode i fjor, hvilket må sies å være et godt signal om at fakultetet totalt sett er i ferd med å lykkes i sin målsetning om å stabilisere/ redusere lønnsandelen. Instituttene er forsiktige med å forbruket på artsklasse 6+7. Det ser ut til at budsjettbalansen vil holdes og ingen ytterligere tiltak er derfor nødvendig.

Under er en kort kommentar om avvikene på hver artsklasse i den bevilgningsfinansierte virksomheten:

Inntektsavvik 3 : kr 3.878.852 (2.493.971)

Budsjettavvik bla. grunnet økte DB-inntekter (må sees i sammenheng med artsklasse 8+9), og øvrige inntekter og refusjoner uten budsjett .

Utstyrsavvik 4: kr 232.481 (240.232)

Periodiseringsavvik

Lønnsavvik 5: kr 946.968 (1.336.102)

Hovedsakelig underforbruk/overbudsjett på fast lønn.

Avvik på andre driftskostnader 6+7: kr 2.288.155 (4.097.071)

Forsiktighet i forhold til flat periodisering. Tendensen er som vanlig et forsiktig forbruk i begynnelsen og et høyere forbruk på slutten av året når resultatet er klarere.

Avvik på finanskostnader og internhandel 8+9: kr -5.362.587. (-6.175.654)

Budsjetteringen av inntektssiden (90**godskrevet overhead) ser ut til å gå bedre for de fleste. Avvikene skyldes fortrinnsvis for lave budsjettbeløp på utgiftssiden (art 91** belastet andre utgifter) på Kjemi, BiO og på fakultetet. Noe avvik har vi også fordi enkelte refusjoner er kommet som inntekter under artsklasse 3. Beregningsusikkerhet grunnet nye rutiner forklarer det resterende avviket. Fakultetet vil følge denne posten nøye.

Eksternt finansiert virksomhet

Når det gjelder denne delen av vårt budsjett er fakultetet totalt sett langt fra i mål når det gjelder å få lagt inn budsjett for alle prosjekter i økonomisystemet, og avvikene blir dermed store. Våre instituttøkonomer arbeider imidlertid kontinuerlig med saken, og vi vet at i løpet av høsten vil situasjonen bli sterkt forbedret. Fakultetsdirektøren har i forbindelse med styringsdialogene og budsjettarbeidet som pågår pålagt alle institutter å komme à jour med sine prosjektbudsjetter.

UNIFOB

Til informasjon er en regnskapsrapport over de ansvarssteder i Unifob der fakultetet har interesser lagt ved. Ved å dele tabellen i en inntektsdel og en utgiftsdel, gir den et inntrykk av hvort stort volum som nå er lagt inn i UNIFOB.

Oversikt over vedlagte rapporter:

- [1. Artsregnskap pr 31. juli BFV, pr. artsklasse](#)
- [2. Splittet tabell pr 31. juli BFV mellom Ordinær virksomhet \(prosjekt 000000\) og strategimidler prosjekt 7xxxxx øremerkede tiltak fra styret](#)
- [3. Prosjektregnskap pr 31. juli EFV, eksternt finansierte prosjekter per ansvarssted.](#)
- [4. Regnskapsrapport pr 31. juli pr ansvarssted i Unifob der fakultetet har interesser.](#)

1. Artsregnskap BFV, pr. artsklasse

S11 - Artsregnskap TB. - Artsklasser

**Periode: 'Jul-04', Sted f.o.m.: '120000', Sted t.o.m.: '129999', Virksomhet: 'BFV', Saldouttrekk: 'T', Analyse f.o.m.: '000000',
Analyse t.o.m.: '999999', Motpart: '0%', Firma: '01'**

08.09.2004 kl. 09.08

Side 1 av 1

Sideelementer:

Sted:	Prosjekt:	Analyse:	A-sted:
-------	-----------	----------	---------

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik i %
Innt.	3 inntekter	-362.736.000	-203.017.600	-206.896.452	3.878.852	1,9%
	Sum	-362.736.000	-203.017.600	-206.896.452	3.878.852	1,9%
Kostn.	4 inv.	18.210.900	1.090.300	857.819	232.481	21,3%
	5 lønn	236.163.603	125.969.861	125.022.893	946.968	0,8%
	6-7 adk.	75.952.263	35.324.158	33.036.003	2.288.155	6,5%
	8-9 annet	47.032.234	27.940.938	33.303.525	-5.362.587	-19,2%
	Sum	377.359.000	190.325.257	192.220.240	-1.894.983	-1,0%
Sum total	14.623.000	-12.692.343	-14.676.212	1.983.869	15,6%	

[Tilbake](#)

2. Splittet tabell BFV mellom Ordinær virksomhet (prosjekt 000000) og Strategimidler prosjekt 7xxxxx.

S11 - Artsregnskap TB. - Artsklasser

Periode: 'Jul-04', Sted f.o.m.: '120000', Sted t.o.m.: '129999', Virksomhet: 'BFV', Saldouttrekk: 'T', Analyse f.o.m.: '000000',
Analyse t.o.m.: '999999', Motpart: '0%', Firma: '01'

08.09.2004 kl. 09.16

Side 1 av 1

Sideelementer:

Sted:	Analyse:	A-sted:	Prosjekt:
-------	----------	---------	-----------

			Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik i %
0 ordinær virksomhet	Innt.	3 inntekter	-352.571.000	-193.140.600	-196.192.287	3.051.687	1,6%
		Sum Innt.	-352.571.000	-193.140.600	-196.192.287	3.051.687	1,6%
	Kostn.	4 inv.	0	0	93.232	-93.232	
		5 lønn	229.754.303	122.417.661	122.348.883	68.778	0,1%
		6-7 adk.	55.316.663	29.564.458	27.404.775	2.159.683	7,3%
		8-9 annet	48.407.634	29.203.338	35.952.497	-6.749.159	-23,1%
	Sum Kostn.	333.478.600	181.185.457	185.799.388	-4.613.930	-2,5%	
Sum 0 Ordinær virksomhet	-19.092.400	-11.955.143	-10.392.900	-1.562.243	-13,1%		
7 Strategimidler	Innt.	3 inntekter	-10.165.000	-9.877.000	-10.704.164	827.164	8,4%
		Sum Innt.	-10.165.000	-9.877.000	-10.704.164	827.164	8,4%
	Kostn.	4 inv.	18.210.900	1.090.300	764.587	325.713	29,9%
		5 lønn	6.409.300	3.552.200	2.674.010	878.190	24,7%
		6-7 adk.	20.635.600	5.759.700	5.631.228	128.472	2,2%
		8-9 annet	-1.375.400	-1.262.400	-2.648.972	1.386.572	109,8%
	Sum Kostn.	43.880.400	9.139.800	6.420.852	2.718.948	29,7%	
Sum 7 Strategimidler	33.715.400	-737.200	-4.283.312	3.546.112	481,0%		
Sum total	14.623.000	-12.692.343	-14.676.212	1.983.869	15,6%		

3. Prosjektregnskap EFV , eksternt finansierte prosjekter per ansvarsted

S11 - Artsregnskap TB. - Artsklasser

Periode: 'Jul-04', Sted f.o.m.: '120000', Sted t.o.m.: '129999', Virksomhet: 'EFV', Saldouttrekk: 'T', Analyse f.o.m.: '00000',
Analyse t.o.m.: '999999', Motpart: '0%', Firma: '01'

07.09.2004 kl. 10.48

Side 1 av 1

Sidelementer:

Sted:	Analyse:	Artsklasse med tekst:	Prosjekt:	Strategimidler:
-------	----------	-----------------------	-----------	-----------------

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik i %
1200	Innt.	-135.577.000	-33.023.900	-6.558.865	-26.465.035	-80,1%
	Kostn.	135.577.000	32.457.900	1.392.606	31.065.294	95,7%
	Sum 1200	0	-566.000	-5.166.258	4.600.258	812,8%
1201	Innt.	0	0	-521.253	521.253	
	Kostn.	0	0	59.756	-59.756	
	Sum 1201	0	0	-461.496	461.496	
1211	Innt.	0	0	-4.899.693	4.899.693	
	Kostn.	0	0	5.371.813	-5.371.813	
	Sum 1211	0	0	472.120	-472.120	
1212	Innt.	0	0	-7.554.389	7.554.389	
	Kostn.	0	0	5.318.188	-5.318.188	
	Sum 1212	0	0	-2.236.201	2.236.201	
1224	Innt.	0	0	-12.457.687	12.457.687	
	Kostn.	0	0	13.450.043	-13.450.043	
	Sum 1224	0	0	992.356	-992.356	
1231	Innt.	0	0	-6.936.168	6.936.168	
	Kostn.	0	0	4.896.725	-4.896.725	
	Sum 1231	0	0	-2.039.443	2.039.443	
1232	Innt.	-10.116.500	-5.324.100	-4.484.720	-839.380	-15,8%
	Kostn.	10.116.500	5.039.300	4.373.928	665.372	13,2%
	Sum 1232	0	-284.800	-110.792	-174.008	-61,1%
1244	Innt.	0	0	-3.218.688	3.218.688	
	Kostn.	0	0	2.901.271	-2.901.271	
	Sum 1244	0	0	-317.417	317.417	
1250	Innt.	0	0	-14.986.829	14.986.829	
	Kostn.	0	-743.300	9.281.354	-10.024.654	-1348,7%
	Sum 1250	0	-743.300	-5.705.475	4.962.175	667,6%
1251	Kostn.	0	0	6.500	-6.500	
	Sum 1251	0	0	6.500	-6.500	
1260	Innt.	0	0	-25.357.914	25.357.914	

	Kostn.	0	0	19.126.267	-19.126.267	
	Sum 1260	0	0	-6.231.647	6.231.647	
1264	Kostn.	0	0	1.480	-1.480	
	Sum 1264	0	0	1.480	-1.480	
1265	Innt.	0	0	-9.280	9.280	
	Kostn.	0	0	91.526	-91.526	
	Sum 1265	0	0	82.246	-82.246	
1268	Innt.	0	0	-11.100	11.100	
	Kostn.	0	0	64.695	-64.695	
	Sum 1268	0	0	53.595	-53.595	
1269	Kostn.	0	0	-101.420	101.420	
	Sum 1269	0	0	-101.420	101.420	
1293	Innt.	0	0	-225.142	225.142	
	Kostn.	0	0	886.459	-886.459	
	Sum 1293	0	0	661.317	-661.317	
1294	Innt.	0	0	910	-910	
	Kostn.	0	0	7.951	-7.951	
	Sum 1294	0	0	8.861	-8.861	
1295	Innt.	0	0	-379.680	379.680	
	Kostn.	0	0	3.367.281	-3.367.281	
	Sum 1295	0	0	2.987.601	-2.987.601	
Sum		0	-1.594.100	-17.104.074	15.509.974	973,0%

[Tilbake](#)

1. Regnskapsrapport pr ansvarssted i Unifob der fakultetet har interesser

Unifob S11 Artsregnskap, Artsklasser

Periode: 'Jul-04', Prosjekt f.o.m.: '000000', Prosjekt t.o.m.: '999999', Firma: '02', Motpart: '0%'

07.09.2004 kl. 13.07

Side 1 av 1

Sideelementer:

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik %
Inntekter	125000 Institutt for geovitenskap	0	0	0	0	
	610400 Avdeling for beregningsvitenskap	0	0	-154.608	154.608	
	610401 CBU - Computational Biology Unit	-10.924.000	-10.924.000	-4.604.910	-6.319.090	-57,8%
	610402 BCPL - Bergen Computational Physics Laboratory	-767.000	-767.000	-443.634	-323.366	-42,2%
	610403 CMU Computational Mathematics Unit	-3.411.000	-3.411.000	-1.348.195	-2.062.805	-60,5%

	610404 Parallab	-12.734.000	-12.734.000	-5.970.578	-6.763.422	-53,1%
	610405 Selmer - Ernst Selmer Senter for Pålitelig og Sikker Kommunikasjon	-2.360.000	-2.360.000	-1.070.751	-1.289.249	-54,6%
	610499 BCSS - frie prosjekter	-2.617.000	-2.617.000	-994.104	-1.622.896	-62,0%
	611100 Avdeling for Naturvitenskap, administrasjon	-300.000	-300.000	87.048	-387.048	-129,0%
	611101 Sam marin	-7.500.000	-7.500.000	-5.523.984	-1.976.016	-26,3%
	611102 Sam limnisk	-7.000.000	-7.000.000	-3.253.589	-3.746.411	-53,5%
	611124 Fysikk	-2.633.642	-2.633.642	-1.274.881	-1.358.761	-51,6%
	611131 Kjemi	-1.068.984	-1.068.984	-472.712	-596.272	-55,8%
	611132 Molekylærbiologi	-4.532.136	-4.532.136	-1.996.049	-2.536.087	-56,0%
	611150 Geovitenskap	-2.111.541	-1.731.541	-2.822.605	1.091.064	63,0%
	611160 Institutt for biologi	-26.553.907	-26.553.907	-11.397.718	-15.156.189	-57,1%
	611170 CMR Såkorn	-643.000	-643.000	-133.655	-509.345	-79,2%
	611200 SARSENT SARS-senter (Euromare)	-651.820	-355.913	-19.829.212	19.473.299	5471,4%
	611600 Bjerknes-senteret	0	0	-22.018.425	22.018.425	
	611800 Avdeling for Petroleumsforskning	-4.618.000	-4.618.000	-2.436.806	-2.181.194	-47,2%
	611801 Seksjon for Mikrobiologi	-4.144.000	-4.144.000	-1.804.642	-2.339.358	-56,5%
	611802 CIPR -UiB	-800.000	-800.000	-354.502	-445.498	-55,7%
	611803 CIPR - NFR	-13.016.700	-13.016.700	-7.919.823	-5.096.877	-39,2%
	611804 Petroleum - Norsk Hydro	-5.500.000	-5.500.000	-596.334	-4.903.666	-89,2%
	611805 Petroleum - Statoil	-2.398.000	-2.398.000	-384.427	-2.013.573	-84,0%
	611806 Petroleum - Samarbeidsavtale NH	-2.827.300	-2.827.300	-1.079.651	-1.747.649	-61,8%
	611807 Petroleum - Samarbeidsavtale Statoil	-4.500.000	-4.500.000	0	-4.500.000	-100,0%
	611808 Petroleum - TFE	-2.880.000	-2.880.000	-742.620	-2.137.380	-74,2%
	611809 Petroleum CVX	-2.375.000	-2.375.000	-96.738	-2.278.262	-95,9%
	611810 Petromaks	0	0	-327.553	327.553	
	Sum Inntekter	-128.867.030	-128.191.123	-98.965.658	-29.225.465	-22,8%
Kostnader	126000 Institutt for biologi	0	0	19.695	-19.695	
	610400 Avdeling for beregningsvitenskap	-703.000	-703.000	-16.824	-686.176	-97,6%
	610401 CBU - Computational Biology Unit	10.924.000	10.924.000	4.906.889	6.017.111	55,1%
	610402 BCPL - Bergen Computational Physics Laboratory	1.013.000	1.013.000	700.498	312.502	30,8%
	610403 CMU Computational Mathematics Unit	3.407.000	3.407.000	1.568.295	1.838.705	54,0%
	610404 Parallab	11.509.000	11.509.000	6.296.582	5.212.418	45,3%
	610405 Selmer - Ernst Selmer Senter for Pålitelig og Sikker Kommunikasjon	2.360.000	2.360.000	1.066.919	1.293.081	54,8%
	610499 BCSS - frie prosjekter	2.615.000	2.615.000	1.040.279	1.574.721	60,2%

611100 Avdeling for Naturvitenskap, administrasjon	300.000	300.000	-317.920	617.920	206,0%
611101 Sam marin	6.806.506	6.806.506	5.262.738	1.543.768	22,7%
611102 Sam limnisk	6.994.609	6.994.609	3.665.870	3.328.905	47,6%
611124 Fysikk	2.633.642	2.633.642	1.235.790	1.397.852	53,1%
611131 Kjemi	1.068.985	1.068.985	532.444	536.541	50,2%
611132 Molekylærbiologi	4.632.098	4.632.098	1.960.777	2.671.321	57,7%
611150 Geovitenskap	2.111.541	1.795.341	1.580.556	214.785	12,0%
611160 Institutt for biologi	26.553.903	26.553.903	11.762.549	14.791.554	55,7%
611164 Mikrobiologi	0	0	0	-0	
611168 Fiskeri- og marinbiologi	0	0	50.561	-50.561	
611170 CMR Såkorn	643.001	643.001	133.655	509.346	79,2%
611200 SARSENT SARS-senter (Euromare)	651.820	355.913	22.044.477	-21.688.564	-6093,8%
611600 Bjerknes-senteret	0	0	25.716.035	-25.714.827	
611800 Avdeling for Petroleumsforskning	0	0	4.426.178	-4.426.178	
611801 Seksjon for Mikrobiologi	0	0	2.184.789	-2.184.789	
611802 CIPR -UiB	0	0	354.502	-354.502	
611803 CIPR - NFR	0	0	9.462.031	-9.462.031	
611804 Petroleum - Norsk Hydro	0	0	594.335	-594.335	
611805 Petroleum - Statoil	0	0	384.427	-384.427	
611806 Petroleum - Samarbeidsavtale NH	0	0	1.412.455	-1.412.455	
611808 Petroleum - TFE	0	0	1.075.103	-1.075.103	
611809 Petroleum CVX	0	0	121.875	-121.875	
611810 Petromaks	0	0	327.553	-327.553	
Sum Kostnader	83.521.105	82.908.998	109.553.113	-26.642.541	-32,1%
Sum total	-45.345.925	-45.282.125	10.587.456	-55.868.007	-123,4%

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 113.2

Saksnr.: 04/6381

Fakultetsstyresak: **83**

Møte: 15. september 2004

Budsjettforslag 2005**1. Bakgrunn**

I forbindelse med den årlige budsjettprosessen ved universitetet er fakultetene bedt om å sende inn sine budsjettforslag innen 15.september. For fakultetet betyr dette en viktig start på arbeidet med neste års budsjett, særlig ved at vi nå er godt i gang med arbeidet med å definere våre ønsker om strategiske satsninger.

Fakultetene er bedt om å levere inn forslag til universitetsdirektøren i følgende form:

1. Faglige oppgaver og utfordringer
2. Budsjettmessige virkninger
 - a. Plan for finansiering av nye tiltak innenfor uendret budsjetttramme
 - b. Tiltak utenfor budsjetttrammen
3. Eksternt finansiert virksomhet
 - a. Forventet omfang i 2005 for individuelle stipendiater og postdoktorer.
 - b. Forventet omfang i prosjekter i bergensmodellen

Budsjettforslaget sendes i år kun inn elektronisk, ved innleggelse i database. Det er presisert at en skal benytte kort og konsis stil.

Budsjettforslaget fremlegges i møtet 15.09.04 for fakultetsstyret til orientering/godkjenning.

Pr. i dag 8. september, gjenstår en del tversgående kvalitetssikring, og [selve budsjettforslaget vil derfor bli sendt ut mandag 13.09.04.](#)

2. Budsjettprosessen høsten 2005

Tildeling fra universitetsstyret kommer 25. november, og vi tar sikte på å foreta foreløpig budsjettfordeling på møtet vårt i desember. Budsjettforberedende saker vil også settes på dagsorden på høstens øvrige møter:

Oktober:	Forslag til ny resultatmodell for MN-fakultetet
Intensjonsvedtak vedrørende overføringsadgang 2004/2005
Differensierte satser stipendiater
November:	Gjennomgang av arealstatus/husleiesystemet

Våre forberedelser i forkant av utarbeidelse av budsjettforslaget som nå fremlegges, har hatt stor grad av medvirkning fra instituttene. Pr. 20. august ble alle institutter bedt om å sende inn sine innspill, både når det gjaldt budsjettrelaterte spørsmål og *foreløpige utkast* til faglig strategi. Styringsdialogmøter ble gjennomført med alle institutter i perioden 30.08-01.09. Disse innspillene er helt sentrale når det gjelder nye tiltak som er fremmet i Budsjettforslaget, og når det gjelder hvilke tema som vil bli fremlagt i styringsdialogmøtet med universitetsledelsen 09.09.04.

3. Hovedlinjene i budsjettforslaget

3.1. Faglige oppgaver og utfordringer

Innledningsvis i budsjettforslaget gis det en oppsummering av de faglige oppgaver og utfordringer for fakultetet. Det er her spesielt satt fokus på følgende punkter:

- målsetningen om å heve forskningskvaliteten slik at UiB innehar en internasjonal posisjon som et forskningsuniversitet innenfor en tiårs horisont
- nye faglig strategiske planer for hvert enkelt institutt og for fakultetet samlet, er under utarbeidelse og vil bli ferdigstilt i 2005
- målsetting om økning i både kvantitet og kvalitet når det gjelder undervisning på alle nivåer
- arbeidet med å etablere balanse mellom rammetildelingen og kostnadene, med spesiell fokus på å få ned lønnsandelen
- igangsetting av målrettet utviklingsprogram for å optimalisere den administrative tjeneste- og oppgavefordelingen mellom fakultetssekretariatet og instituttene
- viktigheten av at det innføres reelle incentiver ved arealreduksjoner, fortetting og ”utleie” til eksternt lønnet personell

3.2. Rammen i 2005

Budsjettforslaget inneholder en oversikt over omfanget av rammen slik den vil være ved eventuell videreføring av tildelingene fra 2004.

Fakultetet bes om å redegjøre for nye tiltak innenfor rammen, og planer ved en eventuell reduksjon i neste års tildeling. Forslaget er svært konkret når det gjelder oppstilling av videreført ramme, men mer generell i sin redegjørelse for hvordan et eventuelt kutt vil håndteres. Vår begrunnelse for dette er at det følger av systemet med tildelinger av rammer til instituttene, at de selv vil måtte avgjøre hvilke tiltak som eventuelt er nødvendig å sette i verk.

3.3. Strategiske forskningssatsninger ved MN i 2005

Fakultetet vedtok en strategisk plan for omstilling og kvalitet, med tilhørende tiltaksplan, i 2001, ”Fra Detaljstyring til fristilling”. Alle tiltakene som er beskrevet i denne planen enten gjennomført eller påbegynt. Fakultetet har derfor i 2004 startet en ny strategiprosess både ved de enkelte instituttene, og for fakultetet som helhet, med horisont frem mot år 2010. Dette arbeidet er ikke på noen måte ferdigstilt, men i forbindelse med budsjettprosessen for 2005 har vi sammen med instituttene kommet frem til en del områder hvor det er naturlig å konsentrere innsatsen i 2005.

Tre hovedområder peker seg foreløpig ut:

- Marin forskning
- Nanoteknologi
- Informasjons og kommunikasjonsteknologi

Alle disse områdene spenner over flere institutter, fakulteter og sentre i Unifob, og fakultetet ønsker i hovedsak å konsentrere de strategiske forskningsmidlene mot områder i skjæringspunktet mellom flere fagfelt hvor det er skjæringspunkter mellom institutter, fakulteter og eksterne samarbeidspartnere.

3.4. Mulige kandidater til sentre for fremragende forskning

Sentralt i strategiarbeidet fremover vil være identifisering og tilrettelegging for forskningsmiljøer som vil kunne være aktuelle som mulige kandidater til nye sentre for fremragende forskning.

Gjennom den pågående strategiprosessen er det til nå identifisert 8 mulige kandidater i miljøer med tilknytning til Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet. I tiden frem mot søknadsfristen er utfordringen å videreutvikle dem som har det største potensialet for å kunne nå opp i den sterke konkurransen om faktisk å bli et senter for fremragende

forskning. For fakultetet vil dette være en kontinuerlig prosess fremover hvor alle involverte parter må samarbeide om å få frem gode søknader.

Følgende miljøer er så langt identifisert som potensielle sentre for fremragende forskning:

- Utviklingsforskning - et samarbeid mellom BIO, MBI og Sarssenteret
- Videreføring av den tidligere søknaden om Marine Food Web Chain
- Kvantemodellering og kontroll av naturlige og teknologiske prosesser
- Bioprospektering av naturstoffer
- Grunnleggende prosess- energiteknologi med utgangspunkt i laboratorier for finpartikkelforskning og i samarbeid med teori og modellering.
- Senter for operasjonell oseanografi
- Kode/kryptogruppen (Selmersenteret)
- BUB (Bioinformatikk ved UiB består av bioinformatikkgruppen og CBU)

4. De viktige budsjettmessige utfordringer

4.1. Budsjettsituasjonens konsekvenser

De siste års dårlige budsjetter har medført at mulighetene for nye strategiske satsninger har vært relativt begrensede. Innføringen av ordningen med tilsatte ledere og rammetildelinger til instituttene ble innført som et av flere faglig/strategiske grep for å bedre situasjonen. De nye lederne ble imidlertid pålagt en ekstra utfordring ved at de tildelte rammer innebar et betydelig kutt i forhold til utgiftsnivået på innføringstidspunktet.

Foreløpige tall pr. juli -04 viser nå at instituttene har løst denne situasjonen svært godt, og har klart å skape balanse i driften. Gjennomgående er imidlertid trenden at dette er gjort ved å utnytte enhver ledighet i stillinger, og at det har gitt liten mulighet for reell faglig styring.

Det er nå svært viktig at det gis rom for å utnytte den oppnådde kostnadskontrollen til å gjennomføre de nødvendige faglige prioriteringer som er ønskelig for å kunne styrke kvaliteten på forskning og undervisning ved instituttene. Å stabilisere og på sikt også bedre, forholdstallet mellom lønns- og driftsutgifter er i så måte et svært viktig skritt i den retning.

4.2. Styring etter totaløkonomi

Å legge forholdene til rette for at lederne har redskaper for å kunne styre etter instituttets totaløkonomi må være en sentral målsetning for fakultetet. Arbeidet med å harmonisere/ forbedre rutinene for håndtering av eksternt finansiert virksomhet og høstens gjennomgang av husleiesystemet er derfor prioriterte oppgaver.

4.3. Fakultetets akkumulerte underskudd

Fakultetet opparbeidet seg i perioden 01-03 et akkumulert underskudd på vel 9 millioner, som vil måtte salderes i løpet av årene som kommer. I forbindelse med dialogmøtet med universitetsledelsen håper en å komme frem til en tilbakebetalingsplan som ikke hindrer den positive utviklingen vi nå er inne i. Det er svært viktig at instituttene nå kan få ro til å fullføre sine prosesser for å skape faglig utvikling innenfor nåværende rammer.

4.4. Resultatbaserte tildelinger

Tildelingene til universitetet, og dermed også til fakultetet, gjøres i større og større utstrekning resultatavhengig. I oktobermøtet legges det som en konsekvens av dette, frem forslag til ny resultatmodell for fakultetet. Forslaget vil innebære at en relativt begrenset andel av neste års budsjett gjøres resultatavhengig, men legger opp til en gradvis opptrapping av denne andelen i årene som kommer. Begrunnelsen for den gradvise opptrappingen er hensynet til institutter som fremdeles har lønnsandeler opp mot 92% av totalbudsjettet (eks.husleie).

4.5. Avsetning av strategiske midler

Det er altså en prioritert målsetning for fakultetet å løse ut midler for å kunne foreta strategiske avsetninger, både på

fakultets- og instituttnivå. Det er imidlertid dessverre ingen grunn til å vente økning i rammene i årene som kommer. Målet må dermed nå ved interne omprioriteringer. Det er imidlertid verd å merke seg at universitetet sentralt årlig setter av en stadig økende pott for særskilte strategiske satsninger. Den pågående strategiprosessen, budsjettforslagets opplisting av strategiske satsninger, oppfølging av disse og nye tiltak, vil derfor være en svært viktig oppgave i tiden som kommer.

4.6. Areal situasjonen

Det gjenstår mange uavklarte spørsmål knyttet til arealfastsettelse og husleieordningen. Dette vil bli tatt opp som egen sak i fakultetsstyret i november.

I forbindelse med budsjettprosessen/styringsdialogmøtet er det nå meldt inn akutte behov og mer langsiktige ønsker om tiltak.

Vedlagt ligger eget budsjettforslag sendt Eiendomsavdelingen.

4.7. Vitenskapelig utstyr

De senere års budsjettsituasjon har gjort at tildelinger til vitenskapelig utstyr har vært holdt på et uakseptabelt minimum. Dette er en problemstilling som opptar mange av våre instituttledere, og som også vil bli påpekt i budsjettforslaget og i styringssamtalen med universitetsledelsen.

Tildelingene til avansert vitenskapelig utstyr, via eksterne midler og ved løftet vi i inneværende år har tatt når det gjelder undervisningsutstyr og PC-stuer, er hederlige unntak. Men generelt er det i ferd med å bli et stort problem for våre miljøer at det ikke finnes rom for nødvendige nyinvesteringer og utskiftninger.

4.8 Kvalitetsreformen

Innføringen av kvalitetsreformen har medført behov for betydelige investeringer, i form av tilpassede og oppgraderte undervisningslokaler, utvidelse av PC-tilbudet til studentene og kostnader i forbindelse ytterligere bruk av smågrupper som undervisningsform. Videre tilpasninger som følge av reformen vil ha høy prioritert også i 2005.

Fakultetsdirektørens kommentar

Behov for flere avklaringer, blant annet gjennom møter med universitetsledelsen, har gjort at selve budsjettforslaget foreligger noe senere enn planlagt til fakultetsstyret. Dette beklager vi.

Budsjettforslaget innvarsler om en ny tid, med mer aktiv deltakelse fra instituttene i strategiprosessen på fakultetet. En prosess som vil innebære en ny strategiplan i løpet av 2005. Vi tror et tett samarbeid med instituttene vil gi et ytterligere løft av vårt fakultets posisjon som et ledende forskningsfakultet i Norge.

Fakultetet vil i forbindelse med budsjettprosessen og strategier, ofre spørsmålet om nye SFFer stor oppmerksomhet og vil sammen med universitetet sentralt bidra til at fakultetet på nytt hevder seg i fremste rekke når det gjelder kvalitet i forskning.

Fakultetet håper at en etter en del dårlige budsjetter, som blant annet har påført oss et akkumulert underskudd på 9 millioner, skal få bedret rammebetingelsene for våre institutter, slik at instituttlederne skal få det nødvendige armslag som skal til for å kunne drive faglig ledelse på våre institutter. Med rammer tenker en da ikke bare på driftsbudsjettet, men også på arealer, vitenskapelig utstyr og eksternt finansiert virksomhet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret slutter seg til hovedlinjene i det fremlagte budsjettforslag for 2005

Bergen 08.09.04
KBR/TBE

Kjell A. Sælen
Fakultetsdirektør

Vedlegg:
Budsjettforslag til EIA med tiltaksliste

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Budsjettforslaget ble vedtatt i fakultetsstyremøte den 15. september 2004.

Innhold:

Kapittel 1 Presentasjon av faglige oppgaver og utfordringer	2
Kapittel 2 Budsjettmessige virkninger	4
Plan for finansiering av nye tiltak innenfor uendret budsjetttramme	5
Tiltak som reduserer lønnskostnadens andel av de totale kostnader.	5
Om aktiviteter som kan bygges ned for å finansiere fakultetets satsninger (innenfor en ramme på 2-4% av totalbudsjettet).	6
Omstilling	6
Likestilling	7
Finansieringsmodellens resultatkomponenter	7
Oppfølging av stipendiat og post. doc.- stillinger	9
Tiltak utenfor budsjetttrammen	10
Forskning	10
1) Strategiske forskningssatsninger ved MN i 2005	10
2) Post.Doc.- og stipendiatstillinger	18
3) Forskningsfartøyene	18
4) Forskerskoler: Stipendiater marinbiologisk forskning	18
5) Internasjonalisering: Stipendiat CERN-forskning	18
6) Økt rekruttering av kvinnelige forskere innen naturvitenskap og teknologi.....	19
7) Styrking av samarbeidet med SVT	19
Undervisning	20
1) Oppgradering av undervisningsutstyr	20
2) Internasjonalisering: Stipendordninger mastergradsstudenter	20
3) AV- utstyr i undervisningsrom.....	20
4) Undervisningslokaler	20
Kapittel 3 Eksternt finansiert virksomhet.....	21
Forventet omfang i 2005 for individuelle stipendiater og postdoktorer.	22
Vedlegg: Komplette liste over innmeldt utstyrsbehov	22

Kapittel 1 Presentasjon av faglige oppgaver og utfordringer

Hovedutfordringen for fakultetet fremover er å heve forskningskvaliteten slik at UiB innehar en internasjonal posisjon som et forskningsuniversitet innenfor en tiårs horisont. Dette innebærer blant annet at det i neste omgang med fagevauleringer ikke lenger bør finnes grunnlag for å bruke karakteristikker som "fair" og "poor" om forskningsaktiviteter ved fakultetet, og at andelen "very good" og "excellent" økes betraktelig. I den siste femårs perioden har fakultetet igangsatt to større strategiske omstillinger for å heve kvaliteten i virksomheten: "Fra utdanningskvantitet til forskningskvalitet" og "Fra detaljstyring til fristilling". Disse har omfattet konkrete handlingsplaner og en rekke målsettinger når det gjelder i) faglig satsinger og ii) innføring av faglig strategisk ledelse av instituttene. Begge handlingsplanene vil være gjennomført innen utgangen av 2004. Nåværende handlingsplaner vil i 2005 bli erstattet med faglig strategiske planer for hvert enkelt institutt og for fakultetet samlet. Disse vil legge premissene for ressursallokering ved fakultetsnivået og instituttene i årene fram til 2010. Første utkast til fagstrategier for samtlige institutter forelå i august, men vil bli videre bearbeidet og ferdigstilt våren 2005. Utkastene inneholder en rekke forslag til konkrete faglige satsinger samt søknadsplaner for neste SFF-runde, og noen av disse er reflektert i budsjettforslaget for 2005. I tillegg til å konsolidere eksisterende hovedsatsinger ved UiB synes det å etablere en tverrfakultær plattform for nanovitenskap og -teknologi aktiviteter å være en særlig stor utfordring for universitetet som helhet.

Fakultetet har hatt en noenlunde jevn rekruttering til lavere grad de seneste årene, men har sett med uro på at et stort antall studenter har svak bakgrunn i realfag fra videregående skole. Dette forholdet vil bedres med de skjerpete nasjonalt fastsatte opptakskravene fom 2005, men en risikerer redusert rekruttering. Med en økning i både kvaliteten av kandidatene og av undervisningen, gjennom kvalitetsreformarbeidet, har fakultetet som målsetting at risikoen for redusert rekruttering oppveies gjennom økt gjennomføring. Samtidig må markedsføringen av både bacehlor- og mastergradsprogrammene intensiveres. I nasjonal sammenheng har fakultetet en høy utdanning av doktorgradskandidater. Målsettingen om økning i både kvantitet og kvalitet krever økt internasjonalisering, og fakultetet ønsker å presentere doktorgradsprogrammene internasjonalt gjennom "graduate schools". Fakultetets fokus på økt forskningskvalitet krever at vitenskapelige tilsetninger dreies fra et tradisjonelt sterkt undervisningsfokus til et forskningsfokus. Kravet til den enkelte om å kunne undervise bredt må imidlertid skjerpes og fakultetsnivåets rolle som bestiller av utdanningsprogrammer og undervisning må utvikles i forhold til instituttene.

Det må sies å være et tankekors at norsk naturvitenskapelig forskning innenfor både Universitets- og høgskolesektoren (inkludert eksternt finansiering), og instituttsektoren, må sies å ha blitt nedprioritert i samme periode som de nasjonale forskningsmeldingene har vektlagt naturvitenskapelige innsatsområder. Dette har skjedd samtidig som våre nordiske naboland har oppjustert satsningen på realfag. En slik nedprioritering av naturvitenskapelig forskning og undervisning har også vært merkbar ved Universitetet i Bergen (jmf DAK sin ressursutredning fra 2000). Denne nedprioriteringen har bl.a ført til en alt for høy lønnsandel ved fakultetet, en foreldet utstyrspark både innen forskning og undervisning og i verste fall resultert i problemer med å følge forskningsfronten.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Fakultetet har de siste årene hatt et for høyt aktivitetsnivå i forhold til bevilgningsfinansieringen, og dette har ført til et underskudd de tre siste årene. Fakultetet er nå i ferd med å etablere balanse mellom rammetildelingen og kostnadene. Den faste lønnsandelen er som sagt uforsvarlig høy for et naturvitenskapelig fakultet som har høye forskningsambisjoner innenfor ressurskrevende eksperimentelle og feltbaserte fag. Fakultetet og instituttlederne har således i) en betydelig utfordring i å redusere den faste lønnsandelen innefor nåværende bevilgningsramme og ii) å øke eksterne forskningsmidler, med fullfinansiering, innrettet mot grunnleggende forskning. Dette er nødvendig for å kunne tilby adekvate driftsmidler og infrastruktur med henblikk på å rekruttere høyt kvalifiserte forskere i årene framover. I den forbindelse understreker vi nødvendigheten av, som også påpekt i fagevalueringene, å øke andelen post. doc. stillinger samt å innføre en "tenure-track"-lignende stilling som kvalifikasjonsstilling til professorat.

Fakultetets kostnader ved å drive havgående fartøy har økt til tross for at UiB's tilgang til fartøy er redusert med ca 30% gjennom fartøysamarbeidet med Havforskningsinstituttet. Denne situasjonen er, til tross for tilleggsbevilgninger fra UiB sentralt i 2004, uholdbar for et fakultet som arbeider systematisk for å skape balanse innenfor allerede svært stramme budsjetter.

En stor andel av fakultetets kostnader utgjøres av husleie. Fakultetet anser det som særdeles viktig at det innføres reelle incentiver ved arealreduksjoner, fortetting og "utleie" til eksternt lønnet personell. Mangelen på et tilfredsstillende husleiesystem vanskeliggjør gjennomføringsevnen for samlokalisering og fortetting ved fakultetet generelt og når det gjelder det nye BIO-instituttet spesielt.

Etter omleggingen av instituttlederstrukturen ved fakultetet er det påkrevd å optimalisere den administrative tjeneste- og oppgavefordelingen mellom fakultetssekretariatet og instituttene. Et målrettet utviklingsprogram er her igangsatt og vil bli ferdigstilt i 2005. Tilsvarende gjelder IKT-området hvor en etablerer en rasjonell deling av driftsoppgaver mellom sentral IT-avdeling og instituttene er i ferd med å gjennomføres.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Kapittel 2 Budsjettmessige virkninger

<i>Tabell 3. Budsjettforslag 2005:</i>		Beløp
Budsjetttramme 2004 post 50	Prosjekt	350 465 000
Konsekvensjusteringer		
Overf av Arboretet fra MNfak til Bg Museum	000000	-8 376 000
Helårseffekt av still (rekrutt YFF)	000000	467 900
Bidrag til leie av forskningsfartøyer	000000	2 000 000
Delegere utlysn.	000000	261 000
Scleper/startpakke	000000	2 165 000
BIO-bygg (koordinatør ut 2007)	000000	280 000
Frikjøp hovedtillitsvalgte	700112	31 000
Vikarmidler viserektor	700213	358 000
Opplæring	700222	180 000
Kvinnerekruttering	700260	210 000
Eval/kvalutvikl.	710006	250 000
Marin forskn. (MarEco)	710010	850 000
Justering av husleie for SFF, BCCR, Virus osv... ¹		?
Konsekvensjustert driftsramme 2005		349 141 900
Tiltak utenfor rammen:		
Forskning:		
1) Effektivering av forskningsstrategier ²		28 401 400
2) 2 Post.Doc.- og 3 stipendiatstillinger fritt til fakultetet		2 768 700
3) Økt ramme for leie av forskningsfartøyer		2 000 000
4) Forskerskoler:		
2 stipendiater marinbiologisk forskning+500k i utstyr		1 515 800
5) Internasjonalisering:		
1 stipendiat CERN-forskning		512 900
6) Rekruttering av kvinnelige forskere (tenure track) ³		1 530 000
7) Styrking av samarbeidet med SVT		615 000
Undervisning:		
1) Oppgradering av undervisningsutstyr		2 000 000
2) Internasjonalisering:		
Stipendordninger for 10 mastergradsstudenter		150 000
3) Oppgradering av AV-utstyr		500 000
4) Ombygginger i Realfagbygget		2 250 000
Sum budsjetttramme 2005		391 385 700

¹ Se punktet Totaløkonomi på side 5.

² Det er ikke foretatt intern prioritering mellom forskningssatsningsområdene. Beløpet inkluderer ikke Nanobioteknologi og Målevitenskap.

³ Garantibeløp ved eventuell tilsetning av kvinne i tenure-trackstilling som søkt under post 2, samt 300.000 i øremerkede midler for forskningstermin.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Plan for finansiering av nye tiltak innenfor uendret budsjettramme

Tiltak som reduserer lønnskostnadens andel av de totale kostnader.

Som sagt er den faste lønnsandelen ved fakultetet er uforsvarlig høy for et naturvitenskapelig fakultet som har høye forskningsambisjoner innenfor ressurskrevende eksperimentelle og feltbaserte fag. Totalt sett ligger lønnsandelen på ca. 75 % av totalbudsjettet (eks sosiale kostnader og husleie), men våre institutter opererer med budsjetter hvor opptil 92 % er bundet i lønn. De seneste års manglende kompensasjon for den reelle lønnsvekst har ført til en gradvis økning av lønnsutgifter, på bekostning av midler til drift og utstyr.

Fakultetet og instituttlederne har således en betydelig utfordring i å redusere den faste lønnsandelen innefor nåværende bevilgningsramme og å øke eksterne forskningsmidler, med fullfinansiering, innrettet mot grunnleggende forskning.

Mat-nat-fakultetet har i sitt systematiske strategiarbeid tatt konsekvensene av den stramme budsjettsituasjonen de senere år, og har sammen med instituttene gjennomført en snuoperasjon som vi nå er i ferd med å se resultatene av.

Fakultetet har gjennomført rasjonaliserende instituttsammenslåinger, ansatt instituttledere og innført rammetildelinger som budsjettmodell. Særlig det sistnevnte har medført mer bevisste og ansvarlige ledere, som har klart å styre innenfor de stramme rammer som har vært tildelt. Instituttene ble i 2003 pålagt en innsparing på 12,5 % på lønnsbudsjettene, og har lyktes med å få driften i balanse.

Arbeidet med reduksjon av lønnsandelen fortsettes ved alle institutter, for å forbedre andelen til driftskostnader og for å skape rom for nye strategiske satsninger. Arbeidet skjer i tett samarbeid mellom fakultet og instituttene.

Fakultetet vil i løpet av våren 2005 gjennomføre en administrativ og IT-teknisk omorganisering. Instituttene vil også få tilbud om assistanse til å gjennomføre eventuelle omstillingsprosesser av teknisk personale. Fakultetet fører en bevisst seniorpolitikk, som har gitt resultater i form av avtaler om tilpassede avgangsordninger.

Nye tiltak

Instituttene har som følge av prinsippet om rammetildelinger frihet til å prioritere og gjennomføre nye tiltak, og er nå i ferd med å utarbeide faglig-strategiske planer for kommende periode.

Fakultetet sentralt har en viktig rolle i koordinering av dette arbeidet, og vil på sin side så langt mulig er forsøke å frigjøre ressurser til tversgående strategiske tiltak. I 2005 forventes imidlertid budsjettmessig hovedfokus å måtte være på å fortsette arbeidet med å skape sunn balanse i budsjettene og å starte prosessen med saldering av akkumulert underskudd.

Det pågår en kontinuerlig gjennomgang av undervisningstilbudet, som blant annet har medført vedtak om kostnadsbesparende studieplanendringer jfr. blant annet fakultetsstyresak

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

86/2004. Nærmere redegjørelse for dette finnes under "Finansieringsmodellens resultatkomponenter".

Totaløkonomi

En prioritert oppgave for fakultetet er å legge forholdene til rette for at våre instituttledere gis redskaper som muliggjør å styre sine institutter etter en totaløkonomi, hvilket innebærer at også eksternt finansiert virksomhet og utnyttelse av husleieordningen er viktige faktorer.

Fakultetet vil derfor innen budsjettåret 2005 foreta en totalgjennomgang av rutinene for administrering av den eksterne virksomheten, herunder prising av instituttens bidrag inn mot denne virksomheten. Gjennomgang av arealgrunnlaget og iverksetting av et reellt kompensasjonssystem ved fortetning, vil også bli gjennomført. I den forbindelse er det forventet at det må foretas justering av husleiegrunnlaget til fakultetet, jfr. tabell 3.

Om aktiviteter som kan bygges ned for å finansiere fakultetets satsninger (innenfor en ramme på 2-4% av totalbudsjettet).

Det å skape rom i økonomien for å finansiere strategiske forskningssatsninger, for å styrke fakultetets posisjon som ledende innen tung eksperimentell naturvitenskapelig forskning, er en sentral målsetning for fakultetet. Det være seg gjennom langsiktig strategisk arbeid på instituttnivå, og ved avsetning av supplerende midler i form av fellesavsetninger.

Parallelt med dette er fakultetet i dialog med universitetsdirektøren om å komme frem til en avtale for å gradvis saldere opparbeidet underskudd fra 2003. Forslag til slik avtale vil bli utarbeidet innen oktober 2004.

Ettersom Det matematisk- naturvitenskapelige fakultetet styrer etter en modell med rammetildelinger, vil også et kutt på 2-4 % av totalbudsjettet måtte medføre kutt i rammene til instituttene. Fakultetet vil ikke gå inn og pålegge instituttene konkrete aktivitetskutt, da dette faller inn under instituttledernes myndighet og ansvar.

Fakultetet anser det også som lite ønskelig at instituttene blir pålagt ytterligere faktiske kutt på dette tidspunktet, men vurderer reelle kutt ved at instituttene selv pålegges ansvar for lønns- og prisvekst uten tilførsel av friske midler.

På ansvarssted MN-felles vil overføring av Arboretet til Bergen Museum og Forskningsfartøydriften til ansvarssted UiB-felles, føre til lavere kostnader og fjerne noen av den usikkerheten som kostnadsveksten på disse to stedene har brakt med seg.

Omstilling

Etter omleggingen av instituttlederstrukturen ved fakultetet er det påkrevd å optimalisere den administrative tjeneste- og oppgavefordelingen mellom fakultetssekretariatet og instituttene. Et målrettet utviklingsprogram er her igangsatt og vil bli ferdigstilt i 2005.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Tilsvarende gjelder IKT-området hvor en etablerer en rasjonell deling av driftsoppgaver mellom sentral IT-avdeling og instituttene er i ferd med å gjennomføres. Ved Institutt for biologi gjennomføres det høsten 2004 omstilling av teknisk personale. På bakgrunn av erfaringene en gjør der, ventes det å bli iverksatt tilsvarende omstilling også ved flere av de øvrige institutter. Fakultetet følger den pågående omstillingsprosessen for administrative og tekniske funksjoner ved UiB tett, og vil samarbeide for å iverksette eventuelle sentrale vedtak lokalt.

Likestilling

Fakultetet har i dag en svært lav andel av kvinner i vitenskapelige stillinger (7%), og det pågår et stadig arbeid for å bedre denne situasjonen.

Fakultetet har i 2004 satt av midler som matcher de sentrale bevilgningene som er gitt for å tilrettelegge for tiltak for å bedre mulighetene for å komme i betraktning for opprykk til professor. Lignende tiltak vil også bli prioritert neste år.

Fakultetet bruker også en del ressurser på å skape nettverk blant kvinner på fakultetet. Dette er kvinner på alle nivå fra helt nye studenter til ferdige kandidater ute i arbeid og kvinner i faste stillinger. Tanken bak nettverket er at det skal forebygge frafall blant kvinner, slik at flere kvinner søker faste stillinger i fremtiden.

Et annet viktig virkemiddel som er i bruk, er prioritering av kvinner ved søknad om lokale lønnsopprykk og forskningstermin.

Det vises til eget punkt under for andre tiltak for å øke rekrutteringen av kvinner.

Finansieringsmodellens resultatkomponenter

1. Tiltak fakultetet setter i verk for å nå målsettingen om å opprettholde den samlede produksjonen av studiepoeng på samme nivå som i 2003 på tross av at lavere grads studier reduseres fra 4 til 3 år.

Omlagging av gradsstrukturen som følge av Kvalitetsreformen har ikke redusert total normert studietid for en høyere grad i realfag (5 år), men forskjøvet det siste halve året av den gamle cand. mag.-graden, til den nye mastergraden. Fakultetet vil således oppleve en mindre reduksjon i antall bachelorstudenter pga kortere studietid på laveregrad, enn de estimerte 20% for UiB som helhet. I tillegg kommer at det tidligere var mulig å bli tatt opp til cand. scient.-studiet før cand. mag.-graden var fullført, noe som resulterte i et høyere antall registrerte hovedfagsstudenter og et lavere antall cand. mag.-studenter enn det korrekte punktet i studieprogresjonen beregnet ut fra 3,5 + 1,5 år på de respektive gradene skulle tilsi.

Fakultetet innfører imidlertid særkrav for opptak til realfagsstudiet fra høsten 2005, noe som kan medføre redusert rekruttering til fakultetet. På den annen side vil de som da begynner, ha realfaglige forkunnskaper som øker deres sjans for å bestå sine eksamener og ha en bedre studieprogresjon enn mange av dagens studenter. De vil også kunne ta et fullt

Budsjettforslag for 2005 Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

universitetsstudium det første semesteret, i motsetning til i dag hvor fakultetet har organisert et tilbud om 2MX-undervisning til studenter med manglende matematikkompetanse, noe 135 studenter benytter seg av inneværende høst.

Antall nye masterstudenter ved fakultetet har økt etter innføringen av reformen, noe som også vil kompensere for avkorting av laveregrad på ett semester. Videre har fakultetet innført tidsfristen på masteroppgaven, noe som forventes å bedre gjennomstrømningen betraktelig.

Antall opptatte til mastergrad de siste 6 år:

1999	2000	2001	2002	2003	2004
257	215	192	180	260	260

Fagmiljøene har innført mer studentaktiviserende undervisning på mange emner, et arbeid som vil fortsette slik at stadig flere emner får underveis-vurderinger og lignende.

Fakultetet har siden 1999 arbeidet for å redusere frafallet ved fakultetet og primært rettet tiltakene inn mot studentmottaket spesielt og førstesemesteret generelt. Fakultetet vil fortsette dette arbeidet. Etter en ikke helt optimal organisering av førstesemesterklassene i fjor, ser det ut til at vi har lyktes bedre inneværende høst. Parallelt med organiseringen i klasser, som er dannet på grunnlag av hvilke emner studentene leser i førstesemesteret, fokuseres det på programtilhørighet.

Innføring av ny ledelsesmodell og sammenslåing av mindre institutter er et sentralt tiltak for å optimalisere ressursbruken ved fakultetet, bla. til undervisning. Fra instituttene kommer det signaler om at de har begynt, eller planlegger, å redusere emneporteføljen og slå sammen bachelorprogram (fire program slås fra høsten 2005 sammen til to uten at det forventes at dette skal gi nedgang i studiepoengproduksjonen). Sammenslåing av masterprogram og samarbeid på nytt storinstitutt har allerede resultert i bedre fordeling av studentene på veiledere og mulighet for å øke masteropptaket.

Som en støtte for instituttlederne er det etablert en struktur med programstyrer, hovedprogramstyrer på instituttene og et overordnet studiestyre på fakultetet. Denne organiseringen forankrer de ansvarlige de ulike nivåene har for undervisningen og utdanningen, på rett nivå. Dette skal sikre en kvalitativt god undervisning og det rette utdanningstilbudet samtidig som ressursene utnyttes på best mulig måte.

Et annet støttetiltak er et nylig igangsatt arbeid for å profesjonalisere administrasjonen og sikre en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom fakultetssekretariatet og instituttene. Målet er at en profesjonell administrasjon av hensiktsmessig størrelse skal avlaste det vitenskapelige personalet slik at de bruker mest mulig av sin tid på primæroppgavene og at instituttlederne kan fylle den fagstrategiske rollen de er tiltenkt. Som en del av dette tiltaket er det nedsatt bl.a. en arbeidsgruppe som skal se på ansvarsfordelingen når det gjelder studieadministrasjon. For denne gruppen er også god service overfor studentene et viktig siktemål.

Fakultetet viderefører en resultatkomponent basert på studiepoeng i budsjettet til instituttene, og målet er at den skal bli i samme størrelsesorden som for tildelingen til fakultetet. Bevilgningsbrevene vil dessuten fra 2005 inneholde en "bestilling" til de ulike instituttene om hva de forventes å levere av undervisning..

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

2. Omtale av eventuelle planer for omlegginger av eller igangsetting av studieprogrammer som vil påvirke fakultetets totale produksjon av studiepoeng.

Endringene (se over) som gjøres i fakultetets studieprogramomlegging er gjort på bakgrunn av ressursoptimalisering og hensiktsmessighet og forventes ikke å føre til endring i fakultetets totale produksjon av studiepoeng.

3. Forskningsresultater: Innføring av resultatmodell

Fakultetets nye resultatmodell vil også ha en forskningskomponent. Denne igjen består av to elementer: Doktorgradsproduksjon og publisering.

Modellen vil på sikt bli tilpasset UFD og UiBs modeller for resultattildelinger, men antas allerede nå å gi positive utslag når det gjelder bevisstgjøring av instituttene, i forhold til hvilke forhold som ventes å gi særskilte innvirkning i forhold til størrelsen på fremtidige tildelinger.

Oppfølging av stipendiat og post. doc.- stillinger

Når det gjelder rekrutteringsstillingene er det gjort unntak fra hovedprinsippet om frihet innenfor rammetildeling, ved at det er knyttet stillingshjemmel til alle stipendiat og post.doc.-stillinger ved fakultetet. Dette innebærer at det kun er svært begrenset adgang til å holde ledighet i disse stillingene (maks 6 mnd, jfr. Fakultetsstyrevedtak 04/05 (budsjettfordelingen))

Ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er forskerutdanning en viktig og integreert del av forskningsaktiviteten. Den store andelen ekstern finansiering bidrar dessuten til et høyt antall stipendiater. Disse forholdene bidrar naturlig til at fakultetets fagmiljøer har et bevisst forhold omkring til forskerutdanningen.

Fakultetet ønsker å bidra til den planlagte kvantitetsøkningen i doktorgradsutdanningen ved UiB, men fakultetet ønsker også å øke kvaliteten i forskerutdanningen slik forskerskoleorganiseringen har som motivasjon. Fakultetsdirektøren ber det om at fakultetet tilføres midler til opprettelse av to nye stipendiatstillinger i forbindelse med opprettelse av forskerskoler i marinbiologi.

Anslag på forventet antall disputaser i 2005.

Fakultetet forventer 62 dr. scient-kandidater pr. år i årene 2005-2006.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Tiltak utenfor budsjettammen

Forskning

1) Strategiske forskningssatsninger ved MN i 2005

Fakultetet vedtok en strategisk plan for omstilling og kvalitet, med tilhørende tiltaksplan, i 2001, "Fra Detaljstyring til fristilling". Alle tiltakene som er beskrevet i denne planen enten gjennomført eller påbegynt. Fakultetet har derfor i 2004 startet en ny strategiprosess både ved de enkelte instituttene, og for fakultetet som helhet, med horisont frem mot år 2010. Dette arbeidet er ikke på noen måte ferdigstilt, men i forbindelse med budsjettprosessen for 2005 har vi sammen med instituttene kommet frem til en del områder hvor det er naturlig å konsentrere innsatsen i 2005.

Fakultetet ønsker i hovedsak å konsentrere de strategiske forskningsmidlene mot områder i skjæringspunktet mellom flere fagfelt hvor det er skjæringspunkter mellom institutter, fakulteter og eksterne samarbeidspartnere.

Tre hovedområder peker seg foreløpig ut:

- Marin forskning
- Nanoteknologi
- Informasjons og kommunikasjonsteknologi

Alle disse områdene er tematiske, tverrfaglige og spenner over flere institutter, fakulteter og sentre i Unifob. De aller fleste tiltakene vi presenterer er rettet inn mot de områdene hvor det allerede er identifisert mulige kandidater til nye sentre for fremragende forskning.

Vi vil imidlertid presisere at selv om vi kan være svært konkrete innenfor noen av områdene, bærer andre områder preg av fortsatt å være i planleggingsfasen. Dette skyldes dels at strategiprosessen fortsatt er pågående ved fakultetet, dels at områdene er tverrfaglige og vil innebære en tettere koordinering med andre parter (så som Med-fak, Unifob-avdelinger, CMR osv). På grunn av at vi ikke er kommet lenger i strategiprosessen presenterer vi områdene i **uprioritert rekkefølge** i dette budsjettforslaget. Fakultetet står til tjeneste dersom Universitetsdirektøren har behov for en nærmere beskrivelse og prioritering av tiltakene. For ordens skyld gjør vi også oppmerksom på at instituttene vil følge opp disse tiltakene innenfor sine eksisterende budsjettammer.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Strategiske forskningssatsninger ved MN i 2005⁴	Beløp
Marin forskning	
<i>Ny forskningsgruppe innen Geomikrobiologi</i>	1 515 800
Forskning, utdanning og formidling innen operasjonell geofysikk	
a) Tre PhD-stipendiater og en PostDoc, som knyttes til Mohn-Sverdrup-senteret	2 133 700
b) Oppgradering av strøm og bunntrykksmålere	6 000 000
c) Utredning og planlegging av kabelbasert havobservatorium	1 000 000
Utviklingsbiologi	
a) Marin genomikk (6 stip, 3 postdok, 2 tekn. og generelle driftsmidler)	7 222 400
b) Tidlig livshistorie hos marin fisk	750 000
<i>Senter for elementanalyse (ICP-laboratorium) En postdoktorstilling</i>	615 000
Nanoteknologi	
<i>Heterogen uorganisk katalyse (en stipendiatstilling og driftsmidler)</i>	1 512 900
<i>Nanobioteknologi⁵</i>	
<i>Laboratorier i målevitenskap⁶</i>	
<i>Laboratorier for finpartikkelforskning⁷</i>	600 000
<i>Nasjonalt laserlaboratorium (utstyr)</i>	4 000 000
Informasjons og kommunikasjonsteknologi	
<i>Trådløs kommunikasjon (to stipendiatstillinger og midler til posisjonering)</i>	1 525 800
<i>Bioinformatikk (to stipendiatstillinger og midler til posisjonering)</i>	1 525 800
Sum strategiske forskningssatsninger	28 401 400

⁴ Tiltakene ert uprioritert

⁵ For satsningen Nanobioteknologi er det for tidlig å angi ønsket budsjetttramme.

⁶ For satsningen innen målevitenskap er det for tidlig å angi ønsket budsjetttramme.

⁷ Protech og Gexcon bidrar med 2 mill. Behovet for tilleggsbevilgning er 600.000,-

Marin forskning

Fakultetet ønsker å bidra til en overordnet faglig koordinering og profilering av de marine fag ved UiB. Dette innebærer et mer aktivt samarbeid innad mellom fakultetets involverte institutter, spesielt Institutt for biologi, Institutt for geovitenskap og Geofysisk institutt, og institusjoner i regionen. Dette i erkjennelse av at UiB og randsonemiljøet samlet, kvantitativt og ressursmessig, utgjør et av de største forskningsmiljøer ("research clusters") i internasjonal sammenheng. Målsettingen må derfor være å utgjøre et av de beste miljøene rent kvalitativt.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

I budsjettet for 2005 vil vi spesielt peke på følgende områder (uprioritert) innenfor marin forskning:

- *Ny forskningsgruppe innen Geomikrobiologi*

Geologer, i samarbeid med mikrobiologer ved Universitetet i Bergen, var blant de første som påviste at mikroorganismer finnes flere hundre meter ned i havbunnskorpen. Institutt for geovitenskap (IFG) og Institutt for biologi (BIO) har sammen foreslått opprettelse av en ny tverrfaglig forskningsgruppe som vil undersøke hvilken rolle mikroorganismene i dypbiosfæren spiller. IFG vil i løpet av året ansette en geolog innen dette fagfeltet. I tillegg vil det være naturlig å ha et nært samarbeid med forskergruppene "Mikrobiell økologi" og "Marin diversitet" ved BIO instituttet. For at UiB fortsatt skal holde en høy internasjonal standard innen fagfeltet er det nødvendig at det blir satt av penger til å lønne en geomikrobiolog med bakgrunn i mikrobiologi samt stipendiater og generelle driftsmidler i en oppstartsfasen. Etableringen av denne forskergruppen kan også vise seg å bli et kvinnetiltak ved UiB, da det allerede finnes svært godt kvalifiserte kvinner som kan være aktuelle inn i en slik satsning.

I oppstarten vil en ny stilling på professornivå (permanent tilskudd til rammen), to stipendiatstillinger samt kr 500 000,- til drift og utstyr for den nye forskningsgruppen kunne være et svært viktig tilskudd. Fakultetet vil, i samarbeid med Forskningsavdelingen fortsatt følge gruppen opp mot større strategiske søknader mot Forskningsrådet og EU.

- *Ny strategisk satsing på forskning, utdanning og formidling innen operasjonell geofysikk*

Det foreslås en ny strategisk satsing på forskning, utdanning og formidling innen operasjonell geofysikk (overvåking og varsling av geofysiske fenomen). Målsettingen med denne satsingen er, i samsvar med forskningsstrategien for Geofysisk institutt (GFI), i samarbeid med andre institusjoner i Bergen, å etablere et fremragende forskningsmiljø som kan levere topp internasjonal grunnforskning og nyttige tjenester for samfunnet samt styrke regional næringsvirksomhet basert på eksisterende teknologisk kompetanse. Utdanning, formidling og rekruttering til realfag er en integrert del av satsingen. Fakultetet har også identifisert "Operasjonell oseanografi" som en mulig SFF søknad i 2005. Pr 2005 har denne satsingen følgende budsjettkomponenter:

a) Tre PhD-stipendiater og en PostDoc, som knyttes til **Mohn-Sverdrup-senteret for operasjonell oseanografi**. PhD-stipendiatene må starte helt i begynnelsen av 2005 for å komme i takt med første "kull" av stipendiater som allerede er finansiert via Nansensenteret. Mens den eksisterende satsingen innen Mohn-Sverdrup-senteret har tyngde innen global modellering og fjernmåling, foreslår instituttet med sine stipendiater å komplettere dette med en satsing spisset mot målemetoder og overvåkningssystemer bl.a. for kystfarvann. En av stipendiatene vil gå til institutt for biologi

b) **Oppgradering av strøm og bunntrykksmålere** for å bringe utstyrsparken i fysisk oseanografi ved GFI opp på et moderne nivå. Dette er nødvendig for å kunne gjøre topp forskning omkring målesystemer. Satsingen sees i sammenheng med samarbeidsavtale med Aanderaa Instruments og utviklingsoppgaver for våre forskere og stipendiater. De totale utstyrsutgiftene er budsjettet med ca. 6 MNOK i allerede innsendt forslag om tungt vitenskapelig utstyr.

Budsjettforslag for 2005 Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

c) **Utredning og planlegging av kabelbasert havobservatorium** som nasjonal fasilitet. Dette er spilt inn til Forskningsrådet/Universitets- og høyskolerådet som nasjonalt stortstyr. Studien eller utredningen krever faglige bidrag fra både grunnforskingsmiljø og teknologileverandører, og organisatorisk drøfting på høyt nivå mot aktuelle bruker-institusjoner. Den bør delefinansieres av Forskningsrådet, men UiB må initiere arbeidet og ta en ledende rolle. Studien må være gjennomført i løpet av 2005 for å henge med i internasjonal konkurranse og posisjonering. Her trengs bistand fra forskningsavdeling og fakultet til markedsføring og posisjonering, og andre institutt er aktuelle bidragsytere, men GFI kan ta ansvar for faglig fremdrift av studien. Kostnad: 1 MNOK.

- *Utviklingsbiologi*

- a) *Marin genomikk*

Grunnleggende forskningskompetanse innen molekylærbiologi er, og vil fortsette å være, en begrensende faktor for å utvikle sterke biologiske miljøer innen genomikk og teknologi i Norge i dag. For å styrke dette feltet, og bygge opp kompetanse ved UiB, foreslår MN etableringen av et tverrfaglig forskningssamarbeid innen marin genomikk. Dette vil være et samarbeid mellom BIO, Molekylærbiologisk institutt, Sarssenteret og Avdeling for beregningsvitenskap (CBU). Selve det faglige satsningsområdet ligger i skjæringsflaten mellom molekylærbiologi hvor MBI har høy kompetanse, og organismebiologi, hvor både Sarssenteret og BIO har meget høy kompetanse, og vil være et tiltak som styrker satsningen på genomikk generelt og marin utviklingsbiologi som innsatsområde spesielt. Institutt for biologi og Molekylærbiologisk institutt vil således, sammen med Sarssenteret, og CBU kunne utgjøre et faglig sterkt knutepunkt med ambisjoner om å sende en søknad om en ny SFF (Utviklingsbiologi). Dette knutepunktet vil også, sammen med relevante fagmiljø ved HI, NIFES, VI og Med-fak, kunne bli sentralt i en grunnleggende akademisk satsning på fisk generelt og i dette tilfellet, utviklingsbiologi spesielt. MN vil derfor be om at UiB setter av strategiske forskningsmidler i form av rekrutteringsstillinger og driftsmidler rettet inn mot utviklingsbiologi/genomikk.

Det er i utgangspunktet vanskelig for fakultetet alene å estimere et konkret behov, men satsningen bør være synbar og vi skisserer følgende behov for 2005, uten å skissere noen fordeling av ressursene mellom aktørene: 6 stipendiater, 3 postdoktor, 2 tekniske stillinger, kr 1 500 000 i generelle driftsmidler (årlig). En videre fordeling håper vi å kunne komme tilbake til i samarbeid med Forskningsavdelingen og vi viser til tidligere de initiativ og møter i sakens anledning.

- b) *Tidlig livshistorie hos marin fisk*

For å styrke den eksperimentelle forskningen på fiskelarvens utvikling etablerte fakultetet et tverrfaglig forskningslocus ("Tidlig Livshistorie til Marin Fisk") i juni 2000. I henhold til autorisasjonsdokumentet skulle locuset være en langsiktig investering i oppbygging av fagfeltet. Locuset ble evaluert Høsten 2003 av Programstyret for marine fag (PMF) ved fakultetet og ble anbefalt opprettholdt som et prioritert forskningslocus. Fakultetet finner satsingen på locuset som positiv for etablering av et mulig SFF innen utviklingsbiologi ved UiB, og vil be om at kr 750 000 av de strategiske forskningsmidler ved UiB rettes inn mot denne forskningsgruppen.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

- *Senter for elementanalyse (ICP-laboratorium)*

Et felleslaboratorium for element og isotopanalyser ble opprettet ved IFG i løpet av 2003. Hensikten var at laboratoriet også skulle kunne betjene andre institutter ved MN og andre fakulteter. Selve etableringen av laboratoriet har kostet omkring 9 millioner kr. Disse midlene er fremskaffet gjennom bevilgninger fra UiB, NFR, MN, Institutt for geovitenskap, Bjerknessenteret og ulike eksternt finansierte prosjekter. Laboratoriet byr på muligheter til å analysere elementinnhold til ultraspoeelementnivå, og til å bestemme isotopsammensetningen til de fleste elementer. I løpet av 2004 er det startet en serie prosjekter som spenner fra marinbiologi, geomikrobiologi og kjemisk oseanografi - til arkeologi og medisin. Utstyrmessig representer laboratoriet forskningsfronten, og laboratoriet er i ferd med å utvikle seg til en møteplass for tverrvitenskaplig forskning ved UiB. Dette er svært gledelig, men også en utfordring faglig og driftsmessig. IFG bidrar med en overingeniør og en laborantstilling til teknisk vedlikehold og daglig drift av laboratoriet, og har i 2004 engasjert en gjesteforsker i 20% stilling for å bidra til metodeutvikling. Det legges opp til at selve driften finansieres av brukerne. Imidlertid setter de omfattende analytiske mulighetene, og det store spennet i problemstillinger som en tverrvitenskaplig brukergruppe bringer med seg, store krav til metodeutvikling, assistanse og oppfølging av brukerne. For å utnytte det analytiske potensialet til laboratoriet og å få maksimalt ut av de investerte midler vil det i en 2-4 års periode være behov for å styrke laboratoriet med en postdoktor stilling med metodeutvikling og kvalitetssikring som hovedoppgaver.

Nanovitenskap

Nanovitenskap og Nanoteknologi er realisert som et ledende internasjonalt forsknings- og teknologiområde direkte basert på utvikling av ny teknologi fra mellomskalafysikk, kondenserte fasers fysikk, samt atomær, molekylær og optisk fysikk. Også viktige deler av kjemiforskning er en del av nanovitenskap, som fotoelektronmikroskopi, katalyseforskning og uorganisk strukturkemi. Videre vil nanoteknologi ha stor betydning for fagområder som molekylærbiologi, medisinsk forskning, informatikk og geofag. I forhold til denne utviklingen er det klart at UiB mangler eksperimentell aktivitet som tilhører forskningsfronten innen basal mellomskalafysikk. Dette ble klart poengtert som en "unfavourable situation" i Forskningsrådets evaluering av fysikk i Norge (2000). Også innenfor fagområder i kjemi, medisin og molekylærbiologi er det akutte behov for oppgraderinger for å kunne følge med på den rådende forskningsfronten. Det er satt ned en tverrfaglig arbeidsgruppe ved UiB som holder på å utrede Nanovitenskap og nanoteknologi ved UiB og fakultetet ønsker ikke å foregripe denne gruppens arbeid.

For fakultetet isolert ønsker vi at det i 2005 spesielt rettes strategiske forskningsmidler inn mot følgende områder:

- *Heterogen uorganisk katalyse*

Heterogen katalyse er dominerende i industrielle prosesser, og katalyse er sentral i biologiske prosesser. Feltet vil kunne trekke på ekspertise fra flere av forskergruppene ved instituttet og deres samarbeidspartnere, spesielt personale som arbeider med uorganisk strukturkemi, syntese, teoretisk modellering og NMR-spektroskopi inn i et tettere samarbeid. De umiddelbare utfordringer i satsning på feltet er behovet for ekspertkompetanse til oppbygning av ny aktivitet. Videre foreligger et betydelig behov for medarbeidere til syntesearbeid, og spesialisert utstyr, f.eks. til arbeid i inert atmosfære. Fakultetet har i samarbeidet med instituttet fått innvilget Strategiske omstillingsmidler (SOP) midler fra Forskningsrådet som

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

vil gå til å lønne en høyt anerkjent seniorforsker og postdoktorstipend innenfor feltet og har allokert både en ny stipendiatstilling og en teknisk stilling til fagområdet. Kjemisk institutt har i høst rekruttert inn en ledende tysk seniorforsker til stillingen som seniorforsker og det er behov for en stipendiatstilling og drifts- og utstyrsmidler (til sammen kr 1 512 900) som resterende del av startpakken til denne stillingen.

- *Nanobioteknologi*

Internasjonalt har det de siste 10-15 årene vært en trend at biokjemi/molekylærbiologisk kunnskap og forbindelser (lipider og makromolekyler) er blitt tatt i bruk innenfor nanoteknologi. En gjennomgang av amerikanske og japanske nanoteknologi prosjekter viser at molekylærbiologi er en vesentlig, og ofte, en basiskomponent i nanoteknologisk forskning og produktutvikling. MBI ser det derfor som en naturlig utfordring å videreutvikle sin grunnforskningsaktivitet innenfor nanovitenskap i samarbeid med andre MN- og universitetsmiljøer. En tverrfaglig arbeidsgruppe vil levere sitt forslag til "prosjektskisse" 1. november, og det er derfor for tidlig å fremlegge konkrete budsjettanslag allerede nå.

- *Laboratorier i målevitenskap*

Målevitenskap ("measurement science") er en fellesnevner for de fleste forskningsgrupper ved IFT. Behovet for mer eller bedre informasjon/data og utvikling av nye måleprinsipper går igjen i kjernefysikk, partikkelfysikk, romfysikk, akustikk, optikk, reservoar fysikk, prosessteknologi og i instrumentering av industrielle prosesser. Utvikling av ledende ekspertise for deltakelse i fremtidige store internasjonale akselerator- og romrelaterte måleprosjekter vil være en sentral komponent i aktiviteten. Bergensområdet har også en unik tetthet av både brukere av måleteknologi og bedrifter som utvikler og selger slik teknologi. Således danner utviklingen av felles målevitenskapelige laboratorier en plattform for anvendelser innen basal fysikk, medisin, miljø- og trafikkovervåkning, kommunikasjon og industrielle målesystemer. Disse laboratoriene vil fokusere på nisjer der partnerne samlet er sterke for på den måten bidra til å flytte grenser innen basalforskning, medisin og industriell instrumentering, men også for å legge et bedre grunnlag for innovasjon og å styrke næringslivet på vestlandet, som antydnet i skissen under. Instituttet har også ambisjoner om å sende en søknad om en SFF innen målevitenskap.

- *Laboratorier for finpartikkelforskning*

Innen prosessteknologi, og i samarbeid med Prototech og Gexcon er det ved instituttet nyetablert forskningsaktivitet innen støv- og væsketåkeekspløsjoner og aktiviteter innen brenselcellematerialer, som bl.a. fokuserer på utvikling og utprøving av materialer bygget opp av nanopartikler. Det innredes for tiden et spesiallaboratorium (SOFC) ved IFT, hvor brenselceller og cellekomponenter skal testes ut ved driftstemperatur (ca. 1000 C), som en del av det igangværende forskningsprosjekt på brenselceller som flerfasegruppen nå gjennomfører i samarbeid med Prototech. Laboratoriet forventes ferdig i løpet av høsten 2004. Det er også planer for et spesiallaboratorium ved IFT for studier av skyer av faste partikler og væskedråper. Disse laboratoriene utgjør viktige mellomskalaaktiviteter for instituttet fremover, hvor også modellering og simuleringsaktiviteter inngår som en integrert del av forskningsarbeidet. Prototech og Gexcon bidrar med kr. 2 mill. Det er derfor behov for en tilleggsbevilgning på kun kr 600.000.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

- *Nasjonalt laserlaboratorium.*

Optikkgruppen har hatt en meget høy vitenskapelig aktivitet i en årrekke og arbeider innen lysspredning og vekselvirkning mellom lys og biologisk materiale. Gruppen er nå i en søknadsfase med hensyn på å videreutvikle aktivitetene. Den internasjonale utvikling innen laserfysikk og kvanteoptikk er som nevnt tidligere nesten fraværende i Norge. En nasjonal satsning på optikkbasert forskning i Bergen synes naturlig i lys av fordelingen av viktige fagfelt i et nasjonalt perspektiv: Materialteknologi og kondenserte fasers fysikk er tunge satsninger ved NTNU og UiO. En nasjonal satsning på optisk fysikk ved UiB vil dermed styrke det nasjonale fysikkbildet og gjøre norsk fysikk mer fullstendig i et internasjonalt perspektiv. En slik satsning vil styrke eksisterende eksperimentelle tverrfaglige samarbeidsprosjekter innenfor fakultetet og muliggjøre nye innen basalmedisinsk og molekylær forskning. Planene for opprettelsen av et nasjonalt laserlaboratorium i Bergen (BALE, Bergen Advanced Laser Environment), beskrevet i et eget notat av 23.04.2004. Utstyrsbehovet er kr 4.000.000..

Informasjons og kommunikasjonsteknologi

Fakultetets pågående innsatsområde Informatikk og matematisk modellering har ligget både innenfor den nasjonale forskningssatsningen "Informasjons- og kommunikasjonsteknologi" og innenfor UiB sitt tematiske satsningsområde "Forskning om informasjons- og kommunikasjonsteknologi". Forskningsgruppen i kodeteori og kryptologi, som fikk svært god fagevaluering, er fra 2003 organisert gjennom Selmersenteret ved UiB. Fakultetet har også fått Research Infrastructure status under EUs 5.rammeprogram innenfor dette innsatsområdet: "Bergen Computational Physics Laboratory", et samarbeid mellom Institutt for fysikk og teknolog og Avdeling for beregningsvitenskap i Unifob. Sammen med Sarssenteret og Molekylærbiologisk institutt har bioinformatikkgruppen initiert og etablert et senter for bioinformatikk (CBU) organisert under Unifob (del av Avdeling for beregningsvitenskap, BCCS). Behovet for stipendiat og postdoktorstillinger er svært prekært innenfor informatikk generelt, noe som også ble sterkt påpekt av den internasjonale ekspertgruppen som evaluerte informatikkmiljøene i Norge.

For 2005 ber fakultetet om at det rettes midler for å styrke de to SFF-kandidatene innen informatikk:

- *Trådløs kommunikasjon*

De siste årene har antall trådløse nettverk i Norge vokst meget raskt. Undersøkelser indikerer at en stor andel av nettverkene har dårlig sikkerhet. De mange usikre trådløse nettene i norske bedrifter og private hjem har gitt "hackere" en rekke nye muligheter til å stjele sensitiv informasjon. Kode/kryptogruppen ønsker derfor å utvide både sin forskning og sitt undervisningstilbud innen sikker trådløs kommunikasjon. For 2005 søker vi om to stipendiatstillinger til dette feltet samt kr 500 000 for å posisjonere dette miljøet inn mot en SFF-søknad.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

- *Bioinformatikk*

Bioinformatikk er helt sentral i den nasjonale satsingen FUGE (Funksjonell Genomforskning) og CBU har blitt tildelt ansvaret for en teknologiplattform i bioinformatikk. I tillegg deltar bioinformatikkgruppen i plattformen for mikromatriseteknologi. Samarbeidet skjer mellom flere institutter ved fakultetet, Det medisinske fakultet, Unifob og nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Finansiering skjer gjennom Forskningsrådet, men også gjennom Den Norsk Kreftforening og EU. For 2005 søker vi om to stipendiatstillinger til dette feltet samt kr 500 000 for å posisjonere dette miljøet inn mot en SFF-søknad.

Mulige kandidater til sentre for fremragende forskning

Sentralt i strategiarbeidet fremover vil være identifisering og tilrettelegging for forskningsmiljøer som vil kunne være aktuelle som mulige kandidater til nye sentre for fremragende forskning.

Gjennom den pågående strategiprosessen er det til nå identifisert ni mulige kandidater i miljøer med tilknytning til Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet. I tiden frem mot søknadsfristen vil utfordringen være å videreutvikle de miljøene som har det største potensialet for å kunne nå opp i den sterke konkurransen om faktisk å bli et senter for fremragende forskning. Fakultetet ønsker, i nært samarbeid med alle involverte parter ved UiB, å fremme et tett samarbeid om å få frem gode søknader.

Følgende miljøer er så langt identifisert som **potensielle sentre for fremragende forskning**:

- ❖ Uviklingsbiologi - et samarbeid mellom BIO, MBI, Sarsenteret og CBU
- ❖ Videreføring av den tidligere søknaden om Marine Food Web Chain.
- ❖ Kvantemodellering og kontroll av naturlige og teknologiske prosesser
- ❖ Bioprospektering av naturstoffer.
- ❖ Grunnleggende prosess- energiteknologi med utgangspunkt i laboratorier for finpartikkelforskning og i samarbeid med teori og modellering.
- ❖ Senter for operasjonell oseanografi.
- ❖ Kode/kryptogruppen (Selmersenteret)
- ❖ BUB (Bioinformatikk ved UiB) består av bioinformatikkgruppen ved Institutt for informatikk og CBU
- ❖ Senter for Målevitenskap – et samarbeid mellom IFT, CMR og Haukeland Universitetssykehus

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

2) Post.Doc.- og stipendiatstillinger

Fakultetet har i de fleste områdene hvor vi ber om strategiske forskningssatsninger bedt om tilhørende stipendiatstillinger (jfr. Strategiske forskningssatsninger). Vi vil imidlertid minne om at det alltid vil være gode forskningsmiljøer som til enhver tid faller utenfor de strategiske forskningssatsningene, men som likevel driver grunnforskning av høy kvalitet. Det er svært viktig at det også tilføres rekrutteringsstillinger til disse miljøene.

I tillegg vil det, som påpekt i fagevalueringene, være et viktig tiltak for å heve kvaliteten på forskningen, å øke andelen post. doc. stillinger samt å innføre en "tenure-track" lignende stillinger som kvalifikasjonsstillinger til professorat.

Vi ber derfor om at fem Post.Doc- og stipendiatstillinger fordeles fritt til fakultetene, gjerne på bakgrunn av produksjonstill.

3) Forskningsfartøyene

Kostnadsutviklingen i forbindelse med leie av forskningsfartøy fra Havforskningsinstituttet gjør at fakultetet også i 2005 må få ekstra tilskudd. Vi ber derfor om at det tilføres ytterligere 2 millioner som tiltak utenfor rammen, og at det arbeides videre med planene om å løfte driften av forskningsfartøy ut av fakultetets budsjett.

4) Forskerskoler: Stipendiater marinbiologisk forskning

Forankret i Institutt for biologi etableres det nå en forskerskole i marinbiologi. Hovedformål å styrke de marine forskergruppene evne til å være konstruktive læringsmiljøer for unge forskere (PhD og post doc). Forskerskolen vil også inkludere forskerutdanningskandidater på samarbeidende institusjoner som NIFES og Havforskningsinstituttet. Videre vil skolen bli en del av en Norfa-støttet nordisk forskerskole, Nordic Marine Academy, et nettverk ledet fra Institutt for biologi. Fakultetet ber om at det rettes to stipendiatstillinger inn mot initiativet og kr. 500.000 til utstyr m.m.

5) Internasjonalisering: Stipendiat CERN-forskning

Fakultetet har, i samarbeid med Institutt for fysikk og teknologi, gjennom inneværende periode prioritert CERN-forskning høyt ved å allokere betydelige stillingsressurser til fagfeltet og flere nyansettelser har blitt gjort det siste året med tanke på å styrke fremtidig CERN-relatert forskning, det er et samarbeid med Høgskolen i Bergen og samlet er kandidatproduksjonen både på master- og doktorgradsnivå høy.

Det er forsøkt opprettet en internasjonal forskerutdanningsgruppe (International Research Training Group - IRTG) i "Development and Application of Intelligent Detectors" Den foreslåtte internasjonale forskerutdanningsgruppen (IRTG) er et samarbeid mellom Ruprecht-Karls-Universität i Heidelberg og Universitetet i Mannheim i Tyskland og universitetene i Bergen og Oslo samt Høgskolen i Bergen. Instituttet forventer at dette prosjektet vil muliggjøre en effektiv og tverrfaglig forskerutdanning på høyt nivå (forskerskole) innenfor en samarbeidsgruppe som til sammen besitter svært omfattende og allsidig kompetanse. Prosjektet kommer i berøring med svært mange pågående forskningsprosjekter innenfor de ovenfornevnte forskningsretningene i fysikk, og kan blant annet sees i sammenheng med den framtidige CERN-relaterte forskningen. Fakultetet ber derfor om at nye stipendiatstillinger rettes inn mot både CERN-forskning og dette forskerskoleinitiativet.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

6) Økt rekruttering av kvinnelige forskere innen naturvitenskap og teknologi

Som beskrevet i St.melding nr 39 (1998-99) er ikke målsettingen om likestilling i norsk forskning nådd og det er lite som tyder på en positiv utvikling, i alle fall innen naturvitenskap og teknologi.

Det er viktig å finne tiltak som kan bedre på dette misforholdet, og kanskje spesielt innenfor fagområdene matematikk-naturvitenskap og teknologi. Fakultetet presiserer at tiltakene ikke bør gå på tvers av de overordnede målsettingene om høy faglig kvalitet og mobilitet av forskere. Det betyr at de beste tiltakene er dem som både kan hjelpe kvinner til å kvalifisere seg vitenskapelig og/eller fremme rekruttering på tvers av institusjoner og landegrenser. Vi anser at en tenure-track ordning med varighet 4-6 år vil stimulere langt flere kvinner til å satse på en vitenskapelig karriere. Det er vårt inntrykk at dagens ordning med å "hoppe" fra det ene kortvarige prosjektet til det andre (etter avlagt dr. grad) inntil fast stilling kan oppnås ikke er kvinnevennlig. Et annet tiltak er økt bruk av kallelse for å hente særlig kvalifiserte kvinner til faste vitenskapelige stillinger. Et annet kan være å opprette egne økonomiske ordninger for kvinnelige forskere og stipendiater som ønsker å ta med seg familien på forskningsopphold utenlands da erfaring viser at det ofte er vanskeligere for kvinner enn for menn å få med seg familien. Utenlandsopphold og forskningstermin synes å ha en god effekt på faglig nettverk, oppdatering og produktivitet og vil derfor også være et godt kvalifiseringstiltak for kvinner.

Tiltak:

- For å gi mer langsiktighet i tilsetningsforholdet i forhold til dagens kortvarige postdoktorstipend, bør det gis mulighet for å opprette tenure-track stillinger med varighet 4-6 år
- Kallelse bør i større grad benyttes for å hente kvalifiserte kvinner til faste vitenskapelige stillinger.
- Det bør opprettes gode økonomiske ordninger for kvinnelige forskere som ønsker å ta med seg familien på utenlandsopphold eller forskningstermin.

7) Styrking av samarbeidet med SVT

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har ved opprettelsen, og i videreføringen av Senter for vitenskapsteori (SVT), framhevet betydningen av god og gjensidig dialog og vekselvirkning mellom naturvitenskap/teknologi og vitenskapsteori og etikk. Dette ser fakultetet fortsatt som svært viktig for å møte de utfordringer et stadig mer teknologibasert, og teknologiavhengig samfunn står overfor.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har siden 1992 finansiert en fast stilling ved Senter for vitenskapsteori. I tillegg er to post-doc'er ved SVT knyttet til fakultetet. Begge disse avslutter sin periode i 2004.

Fra og med 2003 har universitetet styrket det vitenskapsteoretiske fokus, ved at vitenskapsteori er innført som en obligatorisk del av PhD-graden, også i realfag. En naturlig konsekvens av dette økede fokus vil være å styrke innsatsen på dette feltet.

Vi fremmer derfor ønske om midler utenfor rammen til å styrke virksomheten ved SVT, tilsvarende en vitenskapelig stilling samt driftsmidler til denne.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Undervisning

1) Oppgradering av undervisningsutstyr

Undervisningen ved fakultetet er i stor grad felt- og laboratoriebasert. Denne type undervisning gir studentene verdifulle erfaringer og ferdigheter som er med på å forberede dem for yrkeslivet og videre studier i faget. Felt- og laboratorieundervisning er imidlertid kostnadskreven; det er behov for både mindre avansert vitenskapelig utstyr og forbruksmateriell. De store reduksjonene i fakultetets utstyrsbevilgning de siste ti-tolv årene har ført til at spesielt undervisningen er blitt skadelidende. Utstyret som i dag benyttes i undervisningen er i mange tilfeller både mangelfullt og utrangert, noe som reduserer kvaliteten på utdanningen. For få utstyrsenheter fører til at undervisningen blir lite effektiv, og manglende modernisering av utstyret gjør at studentene ikke får opplæring i utstyr og teknikker som benyttes i arbeidslivet. Reformmidler tildelt i 2004 ga et lite løft for instituttene, men spesielt for Institutt for fysikk og teknologi gjenstår utskiftninger fortsatt for om lag 8 millioner kroner. Instituttet har utarbeidet en plan for en utskiftning/oppgradering av undervisningsutstyret, og håper at prosjektet kan ferdigfinansieres i løpet av en 3-4-årsperiode. Instituttet vil selv sette av midler til formålet, men er avhengig av ekstra tildelinger.

Det søkes om totalt kr. 2 millioner for 2005 til oppgradering av undervisningsutstyr ved fakultetet.

2) Internasjonalisering: Stipendordninger mastergradsstudenter

Norge bidrar i dag med drøyt 400 millioner i kontingentmidler til internasjonale storskala forskningsinstallasjoner. Eksempelvis kan nevnes CERN, ESA og EISCAT. I tillegg kommer følgeforskningsmidler til over 30 millioner. Mange av fakultetets forskere utfører hele eller deler av sin forskning på slike anlegg, men kan pga manglende stipendordninger i liten grad tilby masteroppgaver der studentene gjennomfører datainnsamlingen til oppgaven disse stedene. Etableringen av en stipendordning som muliggjør dette, ville gi studentene et relevant utenlandsopphold med høy faglig kvalitet samtidig som Norge vil få en økt output i forhold til midlene som bevilges til denne type internasjonale forskningsinstallasjoner.

Det søkes om midler til 10 stipend á kr. 150.000.

3) AV-utstyr i undervisningsrom

Reformmidler tildelt i 2004 ga videre et sårt tiltrengt løft for PC-situasjonen ved fakultetet. I løpet av oktober d.å. vil laveregradsstudenter ved fakultetet ha tilgang til ca 300 PC'er. Noe midler ble også brukt til AV-utstyr i auditoriene/øvrigt undervisningsrom, men her er det fortsatt udekkete behov. For 2005 søkes det derfor om kr. 500.000,-.

4) Undervisningslokaler

Fakultetet foretar for øyeblikket en undersøkelse blant de av våre vitenskapelig ansatte ved fakultetet som er emneansvarlige for ett eller flere emner vedrørende behov for undervisningslokaler. Svarene i undersøkelsen er tenkt sett i sammenheng med dagens belegg av aktuelle undervisningsrom, der data hentes fra timeplanleggingssystemet Syllabus.

Budsjettforslag for 2005

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Per 07.09.04 har vi fått tilbakemelding for 140 emner. For 54 emner ønskes det å ta i bruk andre undervisningsformer dersom ressursituasjonen hadde tillatt det, og det vil være behov for flere undervisningsrom/grupperom. Dette dreier seg i hovedsak om laveregradsemner med mange studenter på hvert emne. Rommene bør være beregnet på 20-30 personer for å kunne ha en viss grad av fleksibilitet med tanke på gruppestørrelser.

Det søkes om kr. 2,25 millioner til ombygginger i **Realfagbygget** til dette formålet for 2005. Fakultetet vil sette av et tilsvarende beløp innenfor budsjettrammen. Dette behovet er også meldt til Eiendomsavdelingen i budsjettbrevet av 1.september.

Kapittel 3 Eksternt finansiert virksomhet

Vi må i større grad enn før forholde oss til en virkelighet der vi må se eksternt aktivitet mer i sammenheng med fakultetets ordinære virksomhet (totaløkonomi). Det er også de senere år blitt større fokus rundt innhenting av eksterne midler, noe som også har ført til en stadig større eksternt portefølje ved fakultetet. Samfunnsutviklingen og konkurransesituasjonen tilsier at dette er en nødvendig vei å gå. Departementet gir signaler som gjør det nødvendig å iverksette ytterligere tiltak for å øke fokuset rundt innhenting av prosjektmidler.

Black Box

Store endringer innen den eksternt finansierte virksomheten ved UiB/Unifob har ført til et behov for en harmonisering av administrative rutiner. For fakultetets fagmiljøer har en samling av administrative tjenester mot EFV (SPA, fak og Avd for natvit) i Allégaten 36 (Black Box), med en felles leder, vært et grep for å kunne gjennomføre harmoniseringen. For å drive denne prosessen ble det opprettet en arbeidsgruppe med ansvar for å koordinere arbeidet med harmonisering av administrative rutiner ved fakultet (også mellom avdelingene i Unifob AS og fagmiljøer ved fakultetet). Hovedfokus har i første fase vært rundt internprising av tjenester og fordeling av prosjekter på de tematiske avdelingene. Arbeidet med å forbedre forholdet til den eksterne porteføljen vil intensiveres ut over høsten.

Budsjettforslag for 2005
Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Dobbeltføringer

Vi har fått melding fra regnskapssjef Kirsti Aarøen om at så mye som 116. mill. er dobbeltført både i UiB og Unifob i 2003. Dette illustrerer som de sier at de har en kjempeutfordring i å etablere rapporteringsrutiner for slike analyser og statistikker. Dette forklarer mye av den store omsetningsøkningen vi har sett på den eksterne virksomheten i 2003 og at den reelle omsetningsøkningen er nærmere det halve av det tallene for 2003 viser (se tabell).

Beløp i NOK		År			
Firma	Klassenavn	2000	2001	2002	2003
01 UiB	000001 Bevilgningsfinansierte prosjekter og 000	224 512 392	256 685 292	277 823 902	301 718 101
	000002 Eksternt finansierte prosjekter	144 082 098	143 366 602	146 893 273	215 023 445
Totalt 01 UiB		368 594 489	400 051 894	424 717 175	516 741 546
02 UniFob	000001 Bevilgningsfinansierte prosjekter og 000		-0	3 054 186	-1 893 426
	000002 Eksternt finansierte prosjekter	54 884 699	60 561 105	36 782 945	150 106 912
Totalt 02 UniFob		54 884 699	60 561 104	39 837 131	148 213 487
Totalt		423 479 188	460 612 999	464 554 306	664 955 033

Tabell: oversikt over fakultetets totaløkonomi

Forventet omfang i 2005 for individuelle stipendiater og postdoktorer.

Nedenfor vises en oppsummering av instituttens egne prognose for 2005 for i) det forventet omfanget av prosjekter i bergensmodellen ii)rekrutteringsstillingene.

Sted	EFV-prosjekter UiB	UNIFOB-prosjekter	SUM	NUFU	Rekrutteringsstill	Beløp rekrutt
Biologi	31 600 000	26 500 000	58 100 000		45,0	26 181 000
Matematisk	4 110 700	3 070 000	7 180 700		15,0	6 602 700
Molekylærbiologisk	12 500 000		12 500 000		13,5	1 650 000
Geofysisk	561 350	6 458 000	7 019 350		12,0	3 413 250
Geovitenskap	19 100 000	8 500 000	27 600 000		27,0	15 001 000
Kjemisk	16 887 900		16 887 900		14,0	8 131 900
Informatikk	13 253 000		13 253 000		25,0	13 253 000
Fysikk	22 000 000		22 000 000		30,0	17 300 000
SMR	150 000		150 000	5 455 000		
SUM	120 162 950	44 528 000	164 690 950	5 455 000	182	91 532 850

Tabell: Instituttens egne budsjettall for den eksterne virksomheten i 2005.

Tall for unifobavdelingene (CIPR,BCCR,bjerknes) er ikke inkludert i oversikten.

Fakultetet anser tallene for å være konservative og mener det er sannsynlig at porteføljen vil øke også noe neste år.

Vedlegg: [Komplett liste over innmeldt utstyrsbehov](#)

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 021

Saksnr.: 04/8855

Fakultetsstyresak: **85**

Møte: 15. september 2004

GJENNOMGANG OG UTVIKLING AV DE SAMLEDE ADMINISTRATIVE FUNKSJONER VED FAKULTETET***Bakgrunn***

Fakultetet har hatt som viktige målsettinger å bedre kvaliteten på forskningen og utdanningen.

For å oppnå dette er det gjennomført en rekke tiltak:

- Etablering av større grunneheter (gir mulighet for større satsinger og mindre overlapp og dublering, gjelder alle sider ved virksomheten: faglig, undervisningsmessig, administrativt, infrastrukturemessig etc)
- Styrking av ledelsesfunksjonene ved instituttene, ved å:
 - tilsette motiverte og faglig sterke ledere
 - gi lederne virkemidler for ledelse (avvikling av instituttstyret, delegering av budsjettfullmakter, overgang til enhetlig ledelse, dvs at det ikke lenger går en kommandolinje fra fakultetsdirektør til kontorsjef)

I tillegg har der skjedd andre endringer som bl.a omlegging av undervisningen og studentoppfølgingen (Kvalitetsreformen), etablering av et tilsettingsorgan på fakultetet, endret finansieringsmodell for U&H-sektoren, endring i organiseringen av den eksternt finansierte virksomheten og mye mer.

I løpet av høsten 2004 er det også nødvendig med en avklaring for fakultetet om hvorvidt det er ønskelig med enhetlig ledelse på fakultetsnivået også (at dekanus blir både faglig og administrativ leder for fakultetet). En bred prosess omkring dette spørsmål er ikke gjennomført, og en skal derfor være forsiktig med å foregripe konklusjonen. Enhetlig ledelse på fakultetsnivå vil imidlertid være en modell som a) er i tråd med den modellen vi har valgt for instituttnivået og b) med den modellen som etter all sannsynlighet blir lovpålagt ^[1] innført på institusjonsnivå i løpet av 2005/2006.

Påbegynt lokalt administrativt utviklingsarbeid

Universitetsstyret behandlet i møte 29. april 2004 saken "Omstilling av universitetets administrative og tekniske funksjoner" ^[2].

Som en oppfølging av styrebehandlingen ble det oppnevnt en "Koordineringsgruppe for oppfølging av universitetsstyresak om omstilling" (se vedlegg). Universitetsstyret forventer bl.a. å se resultater av investeringer i mange nye administrative systemer og av avdelingssammenslåinger, i form av en reduksjon i administrative årsverk, eller i det minste en dreining av fokus mot undervisningsadministrasjon ved effektivisering på andre områder (f.eks fakturabehandling).

Med bakgrunn i alle de ovennevnte forhold og prosesser har fakultetsdirektøren initiert et utviklingsarbeid for den samlede administrasjonen ved fakultetet. Første ledd i denne utviklingsarbeidet har vært rettet mot de administrative lederne. Dette omfatter kontorsjefene ved instituttene (8 personer) og seksjonslederene ved fakultetssekretariatet (3

personer) og fakultetsdirektøren. Direktør (Kjetil Skog) ved Avdeling for naturvitenskap (Unifoib) har også vært inkludert, da det er en rekke forhold knyttet til administrasjon av den eksternt finansierte virksomheten som må på plass for at våre institutter skal kunne få gode og effektive virkemidler for økonomisk- og personalmessig styring av den totale virksomheten ved instituttene.

Fakultetsdirektørens målsettinger for utviklingsarbeidet rettet mot de administrative lederne har vært uttalt som, bl.a. å:

- *Tilpasse den samlede administrasjonen til ny ledelsesmodell (tilsatte ledere)*
- *Øke lederkompetansen og lederbevisstheten hos de administrative lederne*
- *Legge grunnlag for et utviklingsarbeid som skal sikre en dynamisk og hensiktsmessig arbeidsdeling mellom institutt- og fakultetsnivået*

Gruppen har hatt to samlinger (11. juni og 23-24. august) som har resultert i en tiltaksliste med tanke på hvilke prosesser som bør settes i gang for å oppnå de ovennevnte målsettingene.

Vi kan ikke se sekretariatets oppgaver og instituttadministrasjonenes oppgaver isolert fra hverandre. De administrative lederne er viktige rollemodeller og premissleverandører i forhold til de medarbeidere de leder, og det har derfor vært naturlig å fokusere på denne gruppen innledningsvis.

For den videre framdrift, og for å forankre arbeidet som nå er initiert i forhold til fakultetsstyret og dekanat, ber fakultetsdirektøren om at fakultetsstyret oppnevner en styringsgruppe for de administrative prosessene vi nå står foran.

Fakultetsdirektøren foreslår følgende mandat for en slik styringsgruppe:

Styringsgruppen skal definere en ønsket standard for god administrasjon ved det matematisk-naturvitenskapelige fakultet tilpasset fakultetets organisasjonsmodell

Styringsgruppen skal gjennom sitt arbeid, innenfor områdene studie, personal, økonomi og forskningsadministrasjon:

- *Kartlegge arbeidsoppgaver og ønsket servicenivå*
- *Komme med forslag til arbeidsdeling mellom nivåene*
- *Kartlegge kompetansenivå og utarbeide kompetanseutviklingsprogram for administrasjonen*

Et mål for arbeidet er: Fullstendig saksbehandling på ett nivå.

Det må oppnevnes undergrupper for hvert av områdene. Hver undergruppe ^[3] skal ha en leder og en sekretær, og lederen skal rapportere til Styringsgruppen etter en milepælsplan definert av Styringsgruppen.

Styringsgruppen skal vurdere om hvorvidt den samlede administrasjonen bør defineres som å være under omstilling, da det kan være et viktig tiltak for å ha reelle virkemidler for eventuell omplassering av administrativt ansatte.

Styringsgruppen rapporterer til fakultetsstyret.

Styringsgruppen forventes i løpet av prosessen å ha tett dialog med:

- *Instituttledergruppen*
- *Den administrative ledergruppen*
- *Representanter for organisasjonene*
- *Det sentrale koordineringsutvalget*

Styringsgruppen skal ha en gjennomgang av den samlede tiltaksplanen utformet av de administrative lederne på "Bekkjarvikseminaret". De tiltak som vurderes som hensiktsmessige å innlemme i den totale gjennomgangen av administrative funksjoner, skal innlemmes i milepælsplanen. Hvert av tiltakene skal ha en leder som skal rapportere til

styringsgruppen.

Styringsgruppen skal koordinere, overvåke, og være pådriver for prosessene som initieres med dette mandatet. Endelig rapport til fakultetsstyret, med forslag til reorganisering, skal foreligge senest 30. juni 2005, for iverksetting av tiltak i løpet av høsten 2005.

Fakultetsdirektøren foreslår følgende sammensetning av Styringsgruppen:

- Kristine Breivik, leder, (MN-fak)
- Kjell Trengereid (FOT)
- Andrea Grimnes (MBI)
- Heidi Espedal (GEO)
- Kjell A. Sælen (MN-fak)
- Astrid Breivik (MN-fak)
- Line Rye (PØA)
- 1 representant fra enten NTL eller 2fo (oppnevnes etter forslag fra NTL/2fo)

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret slutter seg enstemmig til det framlagte forslag til opprettelse, mandat og sammensetning av en 'Styringsgruppe for gjennomgang og utvikling av de samlede administrative funksjoner ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet'.

Bergen, 8.september 2004

KB

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

X:\DOKUMENT\KRISTIN\Utvikling\styringsgruppe_oppnevning_mandat.doc

[1]

Der er en ny lov på trappene som skal behandles av Stortinget i vårsesjonen (Ot.prp.nr.79 (2003-2004) Ny lov om universiteter og høyskoler. Lovforslaget, og en kortversjon av denne, finner dere på følgende adresse:

<http://www.odin.no/ufd/norsk/utdanning/hogreutdanning/kvalitetsreformen/045071-990337/dok-bn.html>

I proposisjonen fremmes en modell med enhetlig ledelse på institusjonsnivå, altså at rektor skal være både faglig og administrativ leder. I forslaget overlates det til styret å avgjøre hvorvidt rektor bør tilsettes eller velges.

[2]

<http://www.uib.no/ust/dokumenter/saklister/2004/04-29/029.htm>

[3]

Til orientering er der allerede oppnevnt en arbeidsgruppe for området *Studieadministrasjon* av fakultetsdirektøren. Gruppen ledes av Elisabeth Lysebo, og består for øvrig av: Eli Høie, Bjørn Bleie, Lars Arne Jordanger, Heidi Espedal og Ingrid Solhøy. Gruppen har hatt to møter til nå (27. august og 8. september).

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 333

Saknr.: 04/5881,
04/6828Fakultetsstyresak: **86**

Møte: 15.09.04

STUDIEPLANENDRINGER FOR STUDIEÅRENE 2004/05 OG 2005/06**A Studieplaner for 4- og 5-årig integrert lærerutdanning i realfag**

Utvalg for integrert lærerutdanning i realfag har utarbeidet studieplaner for *Fireårig integrert lærerutdanning i matematikk og naturfag* og *Integrert lærerutdanning med master i naturvitenskap/matematikk (gradstittel: Master i naturvitenskap)*. Planene er vedlagt.

Det har fra UiBs rektor gått en søknad til Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) om rett til å tildele en 4-årig bachelor innenfor lærerutdanningen med begrunnelse i at dette er et integrert studium. UFD har avslått dette. Se vedlagte korrespondanse. Det er foreløpig ikke avklart om UiB vil ta ny kontakt med departementet i saken. Studieplanen slik den nå legges fram for Fakultetsstyret, kan derfor bli endret.

Studieplanene for 4- og 5-årig integrert lærerutdanning i realfag ble behandlet i fakultetets studiestyre i møte 30. august. Studiestyret anbefalte å godkjenne planene. Studiestyret ba videre om at studieplanen for den fireårige utdanningen må legges fram for Studiestyret på nytt dersom det må gjøres større endringer på grunnlag av føringer fra departementet.

Det fremmes følgende

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å anbefale de framlagte studieplanene for 4- og 5-årig integrert lærerutdanning i realfag. Ved eventuelle større endringer i studieplanen for den fireårige utdanningen på grunnlag av føringer fra departementet, må planen på nytt legges fram for fakultetets studiestyre.

B Omlegging av IKT-studiet

Høsten 2002 startet det femårige, tverrfakultære profesjonsstudiet i Informasjons- og kommunikasjonsteknologi opp (IKT-studiet). Studiet er et samarbeid mellom Institutt for informasjonsvitenskap (Nå: Institutt for informasjons- og medievitenskap) og Institutt for informatikk.

I forbindelse med oppstarten ble det fra Det akademiske kollegium bevilget til sammen kr. 1,5 mill. kroner over to år, men Universitetsstyret har ikke øremerket bevilgninger ut over dette. Opptrappingsplanen som lå i saken har således ikke blitt gjennomført. Instituttene sendte derfor et brev (vedlagt) datert 03.03.04 til Universitetsdirektøren der de påpekte at profesjonsstudiet ikke ville bli videreført dersom det ikke ble gitt øremerkete midler til studiet. Universitetsdirektøren oversendte saken til de involverte fakulteter og institutter og ba partene komme fram til en løsning (brev datert 05.05.04 vedlagt). Partene drøftet saken i møte 24.06.04 og fant at det ikke var grunnlag for å drive studiet videre i sin nåværende form, men omgjøre profesjonsstudiet til et bachelorstudium i IKT. Programstyret for IKT-studiet har på dette grunnlag utarbeidet forslag til bachelorstudium i IKT (vedlagt). Vedlagt følger også en e-post fra INFOMEDIA datert 16.08.04 og Informatikk datert 20.08.04.

Omleggingen av IKT-studiet og studieplanen for bachelorprogrammet i IKT ble behandlet i fakultetets studiestyre i møte 30. august. Studiestyret så det primært som ønskelig at det femårige profesjonsstudiet i IKT fortsatte, men tok til etterretning at det i dagens situasjon var vanskelig å få til. Studiestyret vedtok derfor enstemmig å anbefale at profesjonsstudiet i IKT legges ned og at det som erstatning opprettes et bachelorstudium

i IKT. Det er en forutsetning at studenter som er tatt opp til det femårige profesjonsstudiet i IKT, får fullføre sitt studium som planlagt. Studiestyret vedtok å anbefale studieplanen for bachelorstudiet i IKT.

Det fremmes følgende

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret hadde primært sett det som ønskelig at det femårige profesjonsstudiet i IKT fortsatte, men tar til etterretning at det i dagens situasjon er vanskelig å få til. Fakultetsstyret vedtok derfor enstemmig å anbefale at profesjonsstudiet i IKT legges ned og at det som erstatning opprettes et bachelorstudium i IKT fra og med studieåret 2005/06. Det er en forutsetning at studenter som er tatt opp til det femårige profesjonsstudiet i IKT, får fullføre sitt studium som planlagt.

Studieplanen for bachelorstudiet i IKT anbefales.

C Fusjon av bachelorprogrammer i geofysikk

Institutt for geovitenskap fremmer i brev datert 19.08.04 (vedlagt) forslag om å slå sammen sine to eksisterende bachelorprogrammer i geofysikk, henholdsvis "*anvendt geofysikk*" og "*den faste jords fysikk*", til ett enkelt program under navnet "*Global- og petroleumsgEOFYSIKK*". En forutsetning for den opprinnelige organiseringen i to program, var at de to programmene kunne markedsføres overfor elever i videregående skole som en del av de to "felles søkeralternativene" innen realfag; *matematikk og naturvitenskap* og *geofag*. Felles søkeralternativer er ikke lenger mulig, og instituttet har derfor revurdert navnevalg og struktur på bachelorutdanningen. Instituttet opplyser at endringen ikke får budsjettmessige konsekvenser. Studieplanen er ikke endelig utarbeidet, men vil foreligge i løpet av høsten.

Fakultetets studiestyre behandlet saken i møte 30. august og vedtok enstemmig å anbefale fusjonen under forutsetning av at studieplanen foreligger innen 8. oktober. Studiestyret anbefaler videre å be Institutt for geovitenskap vurdere å endre det foreslåtte programnavnet *Global- og petroleumsgEOFYSIKK*.

Det fremmes følgende

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å godkjenne fusjon av bachelorprogrammene *Anvendt geofysikk* og *Den faste jords fysikk* til bachelorprogrammet *Global- og petroleumsgEOFYSIKK*. Fakultetsstyret ber Institutt for geovitenskap vurdere å endre det foreslåtte programnavnet *Global- og petroleumsgEOFYSIKK*. Det er en forutsetning at studieplanen og endelig navneforslag foreligger innen 8. oktober.

Fusjonen trer i kraft fra og med studieåret 2005/06 under forutsetning av Universitetsstyrets godkjenning.

D Fusjon av bachelorprogrammer innen miljøfag

Senter for miljø- og ressursstudier fremmer i brev datert 01.09.04 (vedlagt) forslag om å slå sammen de to tverrfakultære studieprogrammene innen miljøfag, henholdsvis "*Kystsoneforvaltning*" og "*Miljø- og ressursstudier*" til ett enkelt program. Navnet foreligger foreløpig ikke.

De to studieprogrammene har mange fellestrekk gjennom sin tverrfaglighet og fokus på miljø- og ressursfaglige spørsmål, og studieplanene bygger dels på felles moduler. De praktiske erfaringene har vist at studentene i de to programmene trekker mot hverandre og velger studieløp som utviser skillene mellom programmene. Fusjonering av de to programmene vil åpne for muligheter for å rasjonalisere ressursbruken knyttet til undervisning og administrasjon av denne.

Forslaget er behandlet av fakultetets studiestyre på sirkulasjon. Studiestyret anbefaler fusjonen under forutsetning av at studieplan og navneforslag foreligger innen 8. oktober.

Det fremmes følgende

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetets studiestyre vedtok enstemmig å anbefale fusjon av bachelorprogrammene *Kystsoneforvaltning* og

Miljø- og ressursstudier til ett bachelorprogram. Det er en forutsetning at studieplanen og endelig navneforslag foreligger innen 8. oktober.

Fusjonen trer i kraft fra og med studieåret 2005/06 under forutsetning av Universitetsstyrets godkjenning.

Bergen, 8. september 2004
mn/eml

P:\studie\Styre-utvalg\STYRET\2004\Studieplanendringersep04.doc

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 212.11

Saksnr.: 04/3998/MN

Fakultetsstyresak: **88**

Møte: 15. september 2004

PROFESSORAT I STRUKTURGEOLOGI/TEKTONIKK – OPPNEVNING AV SAKKYNDIGKOMITE

Innen søknadsfristens utløp 20. juni 2004 hadde det meldt seg 8 søkere. Etter at søknadsfristen var løpt ut kom det nok 1 søknad.

1. Alvar Braathen, dr.scient., Senior Researcher, CIPR (Centre for Integrated Petroleum Research), UiB
2. Ebbe Hartz, dr.scient., Researcher, Physics of Geological Processes, a Norwegian Science Foundation "Centre of Excellence", located at the University of Oslo
3. Ritske S. Huismans, PhD, Research Associate, Geodynamics group, Dalhousie University, Halifax, Canada
4. Joachim Jacobs, Dr.rer.nat., Heisenberg Research Fellow, Geoscience Department, University of Bremen, Germany
5. Boris Kaus, PhD Candidate, Geological Institute, ETH Zürich (Swiss Federal Institute of Technology), Switzerland
6. Hermann Lebit, Doctor of Natural Sciences, Assistant Professor, Department of Geology, University of Louisiana, Lafayette, USA
7. Karen Mair, PhD, Visiting Royal Society Dorothy Hodgkin Fellow, University of Edinburgh, UK
8. Thomas Redfield, PhD, Senior Geologist, Geodynamics, NGU (Norwegian Geological Survey), Trondheim
9. etter søknadsfristens utløp
Holger Stünitz, PhD, Senior Lecturer (Privatdozent), Department of Earth Sciences, Basel University, Switzerland

Instituttleder ved Institutt for geovitenskap foreslår i brev av 30. august 2004 følgende sakkyndigkomite:

Professor Jacques Angelier, Observatoire Océanologique de Villefranche, Université de Nice
 Professor David G. Gee, Department of Earth Sciences, Uppsala University
 Professor Carol Simpson, Department of Earth Sciences, Boston University

Professor Rolf Birger Pedersen, Institutt for geovitenskap, er foreslått som komiteens administrator.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

Tre av søkerne, Kaus, Lebit og Stünitz, har ikke levert inn vitenskapelige arbeider. Instituttleder påpeker i sitt brev at Kaus ikke har avlagt doktorgrad, og dermed ikke er aktuell for stillingen. Instituttet ser imidlertid gjerne at Lebit og Stünitz blir vurderte, og disse er derfor bedt om å sende inn sine arbeider innen 15. september 2004.

Iht. Statens personall håndbok har den som oversitter søknadsfristen ikke krav på å bli vurdert som søker, men tilsettingsmyndigheten kan ta med søkere som har oversittet fristen, hvis den finner grunn til det. I så fall må alle søkere som har søkt etter fristens utløp tas med.

Når det gjelder Kaus, tar fakultetsdirektøren imidlertid til etterretning at han er PhD-kandidat og således ikke kvalifisert for stillingen.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Fakultetsstyret vedtok enstemmig, i samsvar med forslag fra instituttleder ved Institutt for geovitenskap, å oppnevne

følgende sakkyndigkomite:

Professor Jacques Angelier, Observatoire Océanologique de Villefranche, Université de Nice
Professor David G. Gee, Department of Earth Sciences, Uppsala University
Professor Carol Simpson, Department of Earth Sciences, Boston University

Professor Rolf Birger Pedersen, Institutt for geovitenskap, ble oppnevnt som komiteens administrator.

Fakultetsstyret vedtok videre at for sent innkommet søknad fra Holger Stünitz tas med i den videre vurderingen, forutsatt at han ettersender sine vitenskapelige arbeider innen 15. september 2004.

Bergen, 1. september 2004

HL
G:\DOKUMENT\HILDE\Stillinger\Professor\OPPNEVN\Info-krypto-03\Komite-03-styret.doc

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode: 161

Saksnr.: 04/6068

Fakultetsstyresak: **92**

Møte: 15. september 2004

**FANNY SCHNELLES FORSKNINGSFOND – STATUTTENDRINGER OG
GODKJENNING AV FORSLAG TIL NYTT STYRE*****Bakgrunn***

Styret for Fanny Schnelles Forskningsfond for Kjemisk forskning har oversendt forslag til nye statutter for fondet.

Begrunnelsen for endringen er at de opprinnelige statuttene er fra 1953, og ikke tilpasset dagens lover og forskrifter for stiftelser m.m. De er dessuten ansett å være upraktisk, da det kan føre til habilitetsproblemer at alle professorene ved Kjemisk institutt er medlemmer av styret.

Ansvarsforholdene er, etter styrets mening, også noe uklare fordi avkastningen fra fondet skal utdeles av Det akademiske kollegium (Universitetsstyret) etter innstilling fra fondsstyret selv om Universitetet ikke lenger har ansvar for forvaltningen.

Styret mener at det nye forslaget er i tråd med § 5 i de opprinnelige statuttene: ”Det var testatrix’s ønske at fondsstyret skulle stå mest mulig fritt i spørsmålet om midlenes anvendelse”.

De nye statuttene

De nye statuttene innebærer en endring som gir et mindre styre, og forenkler prosedyren knyttet til de årlige utdelingene. Forslaget er behandlet av universitetets fondsavdeling, som anser dem å være i tråd med øvrig praksis ved UiB. Et viktig moment i denne vurderingen er at de ikke anses å være i strid med tesaurus vilje.

Fondsstyret vil som følge av denne endringen få en friere stilling, og den relativt tunge saksbehandlingen i tre ledd legges nå til et nytt Fondsstyre.

Endringsforslaget må godkjennes av fakultetsstyret og oversendes universitetsstyret for behandling. Fylkesmannen har deretter siste ord i saken.

Forslag på nye statutter for FSF enstemmig vedtatt av dagens styre i møte 8. juni 2004:

Statutter for Fanny Schnelles Forskningsfond for Kjemisk Forskning**§ 1**

Fondet er opprettet ved Fanny Schnelles testamente av 1949.

§ 2

Fondet har som formål å fremme kjemisk forskning ved Universitetet i Bergen.

§ 3

Fondets grunnkapital er kr 5 780 684,61 per 01.01.04. Av grunnkapitalen per 01.01.04 er kr 3 640 496,07 urørlig.

§ 4

Fondets styre skal ha tre medlemmer og to varamedlemmer.

Medlemmene og de to varamedlemmene oppnevnes av Universitetsstyret ved Universitetet i Bergen etter innstilling fra Styret for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Minst to av de valgte medlemmene må være professorer ved Kjemisk institutt, Universitetet i Bergen.

Styret velger selv sin leder. Medlemmene velges for tre år om gangen.

§ 5

Styret velger selv sin forretningsfører som forvalter fondet i samsvar med stiftelsesloven.

§ 6

Fondets midler skal plasseres og forvaltes slik at det oppnås best mulig avkastning og betryggende sikkerhet.

§ 7

Minst 1/10 av den årlige avkastningen skal tillegges urørlig kapital. Øvrig avkastning tillegges fri kapital. Styret avgjør hvilket beløp som skal stå til disposisjon for fondets formål, og foretar utdeling av midlene.

§ 8

Endring i statuttene må anbefales av et enstemmig styre, fremmes gjennom Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet til Universitetsstyret og forelegges den aktuelle myndighet til godkjenning, jf. Stiftelseslovens regler om omdanning.

Oppnevning av nytt styre

Følgende styre foreslås:

Professor Dagfinn W. Aksnes (Kjemisk institutt)
Professor Leif Sæthre (Kjemisk institutt)
Professor Kuvvet Attakan (Institutt for geovitenskap – prodekanus)

Vara:

Professor Einar Sletten (Kjemisk institutt)
Professor Øyvind M. Andersen (Kjemisk institutt)

Styret oppnevnes for perioden 2005-2007.

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER:

De nye statuttene representerer en relativt betydelig endring i forhold til fondets opprinnelige statutter, men anses å være en nødvendig forbedring. Endringen er i tråd med dagens praksis.

FORSLAG TIL VEDTAK:

- 1) *Fakultetsstyret slutter seg til forslaget til nye statutter*
- 2) *Fakultetsstyret foreslår følgende styre for perioden 2005-2007*
Professor Dagfinn W. Aksnes (Kjemisk institutt)

Professor Leif Sæthre (Kjemisk institutt)
Professor Kuvvet Attakan (Institutt for geovitenskap – prodekanus)

Varamedlemmer:
Professor Einar Sletten (Kjemisk institutt)
Professor Øyvind M. Andersen (Kjemisk institutt)

Saken oversendes Universitetsstyret for endelig behandling.

Bergen, 9.september 2004
KBR

Kjell A. Sælen
fakultetsdirektør

X:\OKONOMI\STYRET\2004\Sak92FannySchnelle.doc

2 vedlegg
Vedlegg 1

(Opprinnelige)
STATUTTER
for
Fanny Schnelles Forskningsfond for Kjemisk Forskning

Vedtatt av rådet for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet den 29. april 1953.
Stadfestet av Sosialdepartementet den 6. mars 1956.

§1.
Fanny Schnelles forskningsfond for kjemisk forskning er opprettet av frøken Fanny Schnelle ved testamente av 11. november 1949.
Det skal i følge testamentet knyttes til Universitetet i Bergen

§2.
Fondets kapital var ved opprettelsen kr. 194.940.- Kapitalen må aldri angripes eller forminskes og skal gjøres fruktbringende på den måte som for umyndiges midler er eller måtte bli bestemt. Dog kan de verdier som foreligger ved legatets opprettelse, inntil videre beholdes, der i blant også eiendommen Chr. Michelsens gate nr. 7, selv om de ikke yter reskriptmessig sikker het.

§3.
Fondets midler forvaltes av Bergens museumsråd, som foretar de i §4 omtalte utbetalinger og stiller de i §5 omtalte midler til Det akademiske kollegiums disposisjon. Rentene utdeles av Det akademiske kollegium ved Universitetet i

Bergen etter innstilling fra et styre bestående av:
universitetsdirektøren
professoren (professorene) i kjemi og
dekanus i Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Dersom dekanus i stillings medfør allerede er medlem av fondets styre, inntretr prodekanus i hans sted. Dersom også prodekanus er professor i kjemi, velger fakultetet en representant til styret i stedet for de nevnte.

§4.

Av fondets årlige renteavkastning skal $\frac{1}{4}$ - en fjerdepart - tillegges kapitalen inntil denne er økt til $\frac{1}{2}$ - en halv million kroner. Senere økes fondskapitalen etter fondsstyrets nærmere bestemmelse. Så lenge hun lever skal testatrix's søster, fru Marie Dresdner, forlods utbetales av legatets renteavkastning kr. 3.500 – tretusenfemhundre kroner pr. år. Fru Dresdner skal videre ha rett til vederlagsfritt å bebo den av frk. Schnelle bebodde leilighet i eiendommen Chr. Michelsensgt. nr.7 så lenge hun lever og måtte ønske det. Den samme vederlagsfri beboelsesrett eller rett til å fremleie leiligheten skal eventuelt tilfalle hennes datter, fru Birgit Riedel, for hennes levetid, såfremt hun overlever moren.

§5.

Den del av renteavkastningen som er til overs når de i §4 omtalte avsetninger og utbetalinger har funnet sted, skal etter fondsstyrets bestemmelse anvendes til fremme av norsk kjemisk forskning. Det er testatrix's ønske at fondsstyret skulle stå mest mulig fritt i spørsmålet om midlenes anvendelse. Dersom noen del av den disponible renteavkastningen ikke blir brukt i årets løp, kan den etter fondsstyrets bestemmelse tillegges kapitalen eller reserveres for fremtidig bruk.

§6.

Fondets regnskaper revideres som Universitetets øvrige fond og legatregnskaper og innsendes gjennom Bergen legatinspeksjon til vedkommende departement for endelig revisjon og desisjon. Også i øvrig skal fondet være undergitt den for offentlige stiftelser til enhver til anordnede kontroll. Anvendelsen av fondets renter publiseres hvert år på samme måte som beretningen om Universitetets øvrige virksomhet.

§ 7.

Det søkes kongelig konfirmasjon på disse statutter. Senere endringer kan kun, etter innstilling fra fondsstyret og Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, foretas med $\frac{2}{3}$ flertall i Det akademiske kollegium. Endringer må, for å være gyldige, godkjennes av vedkommende departement.

Vedlegg 2

Notat

Til: Bergit Utne Fjelde, Fondsforvaltningen
Fra: Mona Viksøy, Kollegiesekretariatet
Kopi: Hilde Hvidsten Bretvin
Dato: 25.05.2004
Emne: Fanny Schnelles Forskningsfond for Kjemisk Forskning

Statuttene ser ryddig og oversiktlig ut, men vi har kommentarer på et par punkter som følger:

Tema	Kommentarer
§ 4 Styresammensetning	<ul style="list-style-type: none"> • Begge alternativer er ok for så vidt, men bryter med standard vedtekter hvor Universitetsstyrets medlemmer utgjør fondsstyret. • Alternativ 1 gir større mulighet for fleksibilitet mht. sammensetning
§ 5 Forretningsfører	<ul style="list-style-type: none"> • Oppnevnes av fondstyret (ikke automatisk at det er udir som i standardvedtektene)
Utdeling	<ul style="list-style-type: none"> • Fakultetets rolle i forbindelse med utdeling som i standardvedtektene er utelatt
§ 8 Endring av statutter	<ul style="list-style-type: none"> • Har endret DAK til UST og i tillegg tatt inn en henvisning til Stiftelsesloven.

25.05.2004/mv-hhb

Fol/diverse/notat_Schnelles_forskningsfond